

**UCHWAŁA NR XIII/113/2016
RADY MIEJSKIEJ W LUBIENIU KUJAWSKIM**

z dnia 24 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Lubien Kujawski na lata 2016-2022.

Na podstawie a art. 19 ust. 3b ustawy z dnia 6 czerwca 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649, z 2015 r. poz. 349, 1240, 1358, 1890) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Lubien Kujawski na lata 2016-2022, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

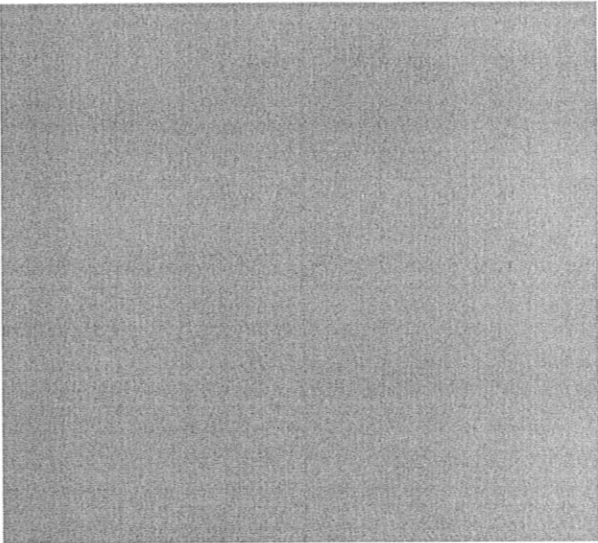
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Lubienia Kujawskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Lubieniu Kujawskim oraz w sposób zwyczajowo przyjęty na tablicy ogłoszeń.

Przewodniczący Rady

Marek Matachowski

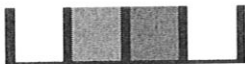
Strategia rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016-2022

Wersja z dnia 22.02.2016 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Strategia jako dokument kreowania polityki rozwoju.....	3
1.2.	Sposób konstruowania strategii.....	3
1.3.	Strategiczne dokumenty zewnętrzne.....	5
2.	Diagnoza społeczno-gospodarcza	6
3.	Analiza SWOT	20
4.	Wizja rozwoju	21
5.	Cele strategiczne	21
6.	System wdrażania i monitorowania strategii	27

1. Wprowadzenie

1.1. Strategia jako dokument kreowania polityki rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Lubień Kujawski na lata 2016-2022 jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu lokalnego, określającym obszary, cele i grupy działań interwencji polityki rozwoju, prowadzonej na terenie gminy. Strategia uwzględnia potrzeby i oczekiwania wszystkich mieszkańców, poprzez wykorzystanie potencjału oraz niwelowanie barier pojawiających się w otoczeniu, jest narzędziem wspierania pozytywnych zmian w całej przestrzeni gminnej. Temu dokumentowi, jako głównemu dokumentowi strategicznemu będą podporządkowane inne, np. strategie branżowe, programy.

1.2. Sposób konstruowania strategii

Proces prac związanych z przygotowaniem, opracowaniem, a następnie wdrożeniem Strategii Rozwoju rozpoczęto w listopadzie 2015 roku. Prace nad Strategią rozpoczęto od poinformowania mieszkańców o takiej inicjatywie oraz prośbą o wypełnienie ankiet. Informacje te pokazały się na stronie internetowej Gminy oraz przekazane zostały przez sołtysów. Prace nad Strategią były koordynowane przez Zespół ds. Strategii powołany przez Burmistrza Miasta i Gminy Lubień Kujawski. W skład Zespołu weszło xx członków będących pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Lubień Kujawski oraz przedstawicielami przedsiębiorców, działaczy społecznych oraz organizacji pozarządowych. W trakcie prac nad Strategią zorganizowano spotkania, które miały charakter warsztatów. Wraz z zespołem ds. Strategii wypracowano główne elementy dokumentu, tj. analizę SWOT oraz cele strategiczne. Informacje o postępie prac nad Strategią były przekazywane poprzez stronę internetową oraz sołtysów.

Proces konstruowania Strategii oparto na pięciu elementach:

- Diagnoza społeczno-gospodarcza
- Analiza SWOT
- Wizja
- Cele strategiczne
- System wdrażania i monitorowania

W celu pozyskania obiektywnej oceny sytuacji społeczno-gospodarczej, opracowana została diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy Lubień Kujawski. Analizę przeprowadzono w 6 obszarach badawczych, ujmujących w sposób kompleksowy ogół zjawisk społeczno-gospodarczych, zachodzących na jej terenie. Każdy obszar podzielono w zależności od jego charakteru i stopnia złożoności na podobszary:

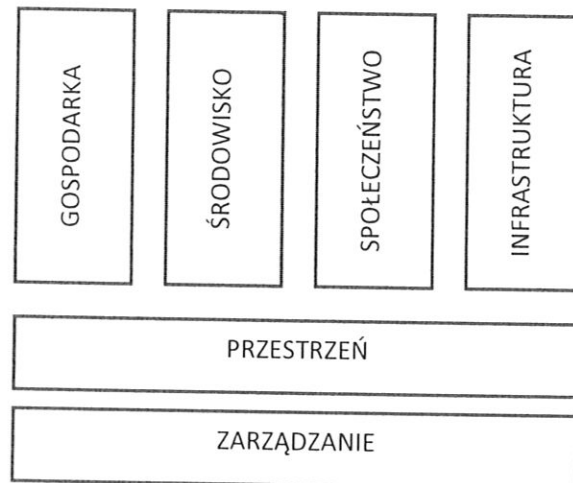
- 1) Gospodarka (podobszary: struktura gospodarki z uwzględnieniem rolnictwa, turystyki, przedsiębiorczość, innowacyjność, rynek pracy),
- 2) Społeczeństwo (podobszary: kapitał demograficzny, kapitał społeczny, problemy społeczne),

- 3) infrastruktura społeczna i techniczna (podobszary: ochrona zdrowia, edukacja, kultura, gospodarka komunalna, transport, dostępność komunikacyjna, infrastruktura teleinformatyczna);
- 4) Środowisko (podobszary: krajobraz przyrodniczy, zagrożenia przyrodnicze, zasoby surowców naturalnych),
- 5) Zarządzanie (podobszary: zarządzanie publiczne, stan finansów samorządowych, bezpieczeństwo).
- 6) Przestrzeń (podobszary: obszary zdegradowane do rewitalizacji, planowanie przestrzenne),

W analizie poszczególnych podobszarów badawczych uwzględniono łącznie około 40 wskaźników statystycznych, które pozwoliły na przedstawienie poszczególnych aspektów badania w sposób mierzalny, zapewniający porównywalność oraz przeprowadzenie możliwie obiektywnej oceny i interpretacji poszczególnych zjawisk i trendów społeczno-gospodarczych. Wykorzystano m.in. takie źródła danych statystycznych, jak: Bank Danych Lokalnych GUS, Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku, Państwowa Komisja Wyborcza. Wykorzystano również badanie ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców gminy i przedsiębiorców. Efektem prac było powstanie swego rodzaju raportu diagnostycznego dla Gminy Lubień Kujawski, opisującego podstawowe uwarunkowania rozwojowe gminy w ujęciu dynamicznym i porównawczym – gminę Lubień Kujawski porównano do średniej województwa kujawsko-pomorskiego, średniej powiatu włocławskiego, średniej gmin sąsiednich oraz średniej kilku gmin z kraju o podobnej wielkości i liczbie ludności. Następnie wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej posłużyły do analizy szans i zagrożeń, mocnych i słabych stron (analiza SWOT), a w konsekwencji stały się podstawą do określenia potencjału i problemów rozwojowych gminy Lubień Kujawski.

W niniejszym dokumencie, w rozdziale pn. Diagnoza społeczno-gospodarcza, zawarto najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy społeczno-gospodarczej.

Rysunek 1. Schemat struktury obszarów badawczych w Diagnozie.

Analiza SWOT dokonana została przez członków Zespołu ds. Strategii na warsztatach w dniu 05.01.2016 r. Po zapoznaniu się z Raportem z badania ankietowego oraz analizami zjawisk społeczno-gospodarczych nakreślono mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia gminy.

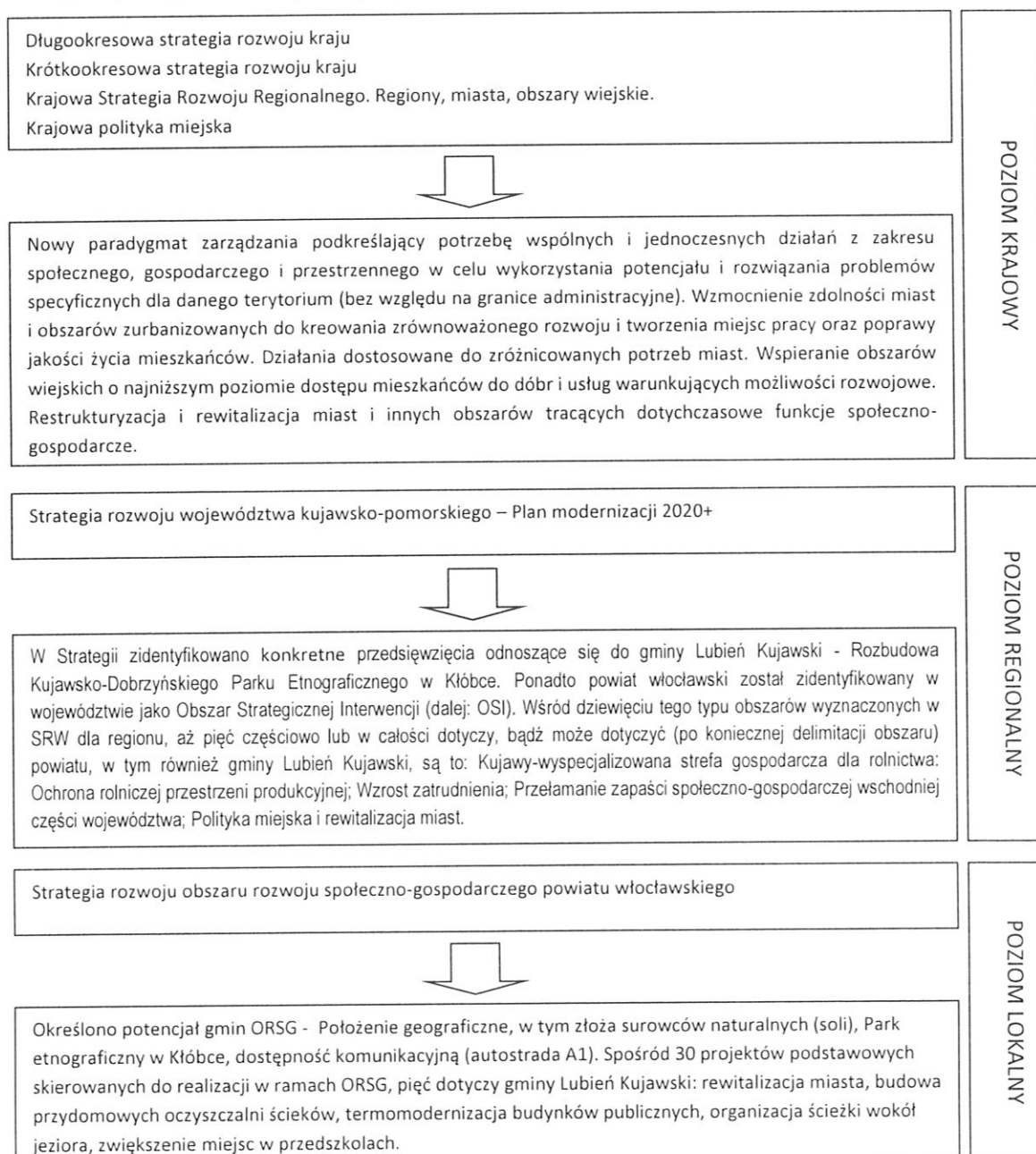

Wizję oraz cele strategiczne wyznaczono na spotkaniu warsztatowym w dniu 18.02.2016 r. Członkowie Zespołu korzystając ze swojej wiedzy i doświadczenia określili do czego dążą oraz jaką drogą chcą osiągnąć zamierzony cel.

System wdrażania i monitoringu został opracowany przez pracowników Gminy, a następnie skonsultowany z Zespołem ds. Strategii.

1.3. Strategiczne dokumenty zewnętrzne

Gmina Lubień Kujawski zlokalizowana administracyjnie w powiecie włocławskim województwa kujawsko-pomorskiego osadzona jest w systemie planowania strategicznego kraju i regionu, z którego wynikają wskazane poniżej najważniejsze kwestie:

Rysunek 2 Schemat uwarunkowań wynikających ze strategicznych dokumentów zewnętrznych.

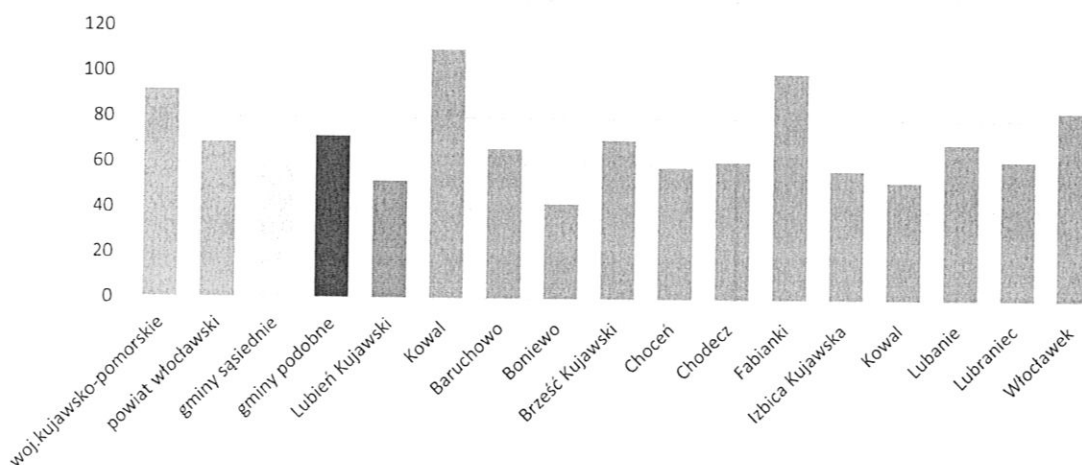

2. Diagnoza społeczno-gospodarcza

Gmina Lubień Kujawski to gmina miejsko-wiejska położona w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, gdzie obok dwunastu innych gmin tworzy powiat włocławski. Cechą charakterystyczną gminy jest jej peryferyjność, gmina leży bowiem na skraju województwa, sąsiaduje zatem z gminami z województwa łódzkiego (Dąbrowice, Łanięta, Nowe Ostrowy), z województwa mazowieckiego (Gostynin) oraz z czterema gminami z powiatu włocławskiego rodzimego województwa. Specyfika ta przejawia się w znacznych odległościach do stolic województwa Bydgoszczy i Torunia, a więc ośrodków skupiających usługi społeczne na najwyższym w regionie poziomie. Jednak położenie Lubienia Kujawskiego w sieci autostrad (A1) i dróg krajowych (91) powoduje, iż miasto stołeczne Toruń jest w zasięgu czasowym do 60 min, a więc ogólnie przyjętym za wystarczający. Przebiegające przez teren gminy ww. szlaki komunikacyjne powodują, iż Lubień Kujawski jest łatwo dostępny z innych dużych ośrodków stołecznych kraju - Łodzi, Warszawy. Gminę zamieszkuje 7 514 mieszkańców, z czego 18,1% skupia w swych granicach administracyjnych miasto Lubień Kujawski, które z liczbą ludności wynoszącą 1361 osób jest najmniejszym miastem województwa kujawsko-pomorskiego.

GOSPODARKA

W gminie Lubień Kujawski zarejestrowanych jest 391 podmiotów gospodarczych, i od roku 2010 zanotowano wzrost ich liczby o blisko 5%. Obecnie na 1000 mieszkańców funkcjonują 52 podmioty i jest to wartość mniejsza niż średnio w województwie kujawsko-pomorskim, powiecie włocławskim czy w gminach podobnych. Gmina wyróżnia się natomiast pozytywnie w sferze innowacyjności. Udział podmiotów z sekcji M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) w ogólnej liczbie podmiotów wynosi 4,9% i jest wyższy niż średnio w powiecie włocławskim, w gminach sąsiednich i gminach podobnych (odpowiednio: 4,6; 4,1; 4,4). Również udział podmiotów działających w sferze usług rynkowych w liczbie podmiotów ogółem jest w gminie korzystny (57%) i przewyższa wskaźnik dla powiatu włocławskiego, gmin sąsiednich i gmin podobnych (odpowiednio: 56; 51,8; 55,2).

Rysunek 3. Podmioty gospodarki narodowej/1000 osób w 2014 r.

Stosunkowo wysoki udział użytków rolnych w powierzchni ogółem wynoszący ponad 87% oraz struktura bonitacyjna gleb powoduje, że gmina notuje wyższą niż średnio w powiecie włocławskim (10,7 ha UR) powierzchnię gospodarstwa rolnego wynoszącą 11,9 ha UR, podczas gdy w gminach sąsiednich i podobnych wynosi ona 10,6 i 10,2 ha UR. Gospodarstwa wielkoobszarowe znajdują się na terenie każdego sołectwa, choć szczególnie pod tym względem wyróżniają się sołectwa: Błędowo, Chojny – specjalizujące się w sadownictwie oraz Gagowy, Krzewie, Gole, Narty – specjalizujące się w warzywnictwie, Czaple, Błędowo, Nowa Wieś, Kobyła Łąka, Wola Olszowa, Szewo, Modlibórz, Narty – specjalizujące się w hodowli trzody chlewnej i/lub bydła.

Przedsiębiorcy rolni mogą korzystać na terenie gminy z instytucji wspierających produkcję rolną głównie w mieście Lubień Kujawski ale również w m. Narty, Gagowy:

- Skup zwierząt – Lubień Kujawski
- Sprzedaż nawozów – Narty, Lubień Kujawski
- Sprzedaż maszyn rolniczych – Lubień Kujawski, Gagowy
- Usługi weterynaryjne – Lubień Kujawski.

Gmina nie posiada terenów atrakcyjnych turystycznie, które pozwoliłyby na rozwój przemysłu turystycznego. Można tutaj skorzystać zaledwie z 19 miejsc noclegowych, które w 2014 r. wykorzystano 329 razy. Gmina posiada jednak tereny, które mogą posłużyć do rozwoju działalności związanej z zagospodarowaniem czasu wolnego, tj. rekreacji, odpoczynkowi krótkotrwałemu. Tereny te to przede wszystkim jezioro Lubieńskie oraz skansen w Kłóbce będący filią Kujawsko-Pomorskiego Muzeum Etnograficznego we Włocławku. Gospodarstwa agroturystyczne działają w miejscowości Kaczawka.

Rozwojowi gospodarki na terenie gminy sprzyja posiadanie w swych granicach terenów inwestycyjnych o powierzchni ponad 90 ha w miejscowości Kaliska. Obszar ten posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uzbrojony jest w podstawowe media. Podpisano również list intencyjny z Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną w celu objęcia ww. nieruchomości granicą Strefy. Drugim bardzo ważnym elementem mogącym przyczynić się do znacznego wzrostu gospodarki jest występowanie na terenie gminy złoża soli kamiennej. Złoże to o zasobach 4 070 842 tys. ton obejmuje ponad 12% zasobów wojewódzkich i blisko 5% zasobów krajowych. Złoże obecnie nie jest eksploatowane, ale trwają prace, które mają na celu umożliwienie rozpoczęcia wydobycia soli. Sól kamienna występuje również w sąsiedniej gminie Łanięta (powiat kutnowski) i również nie jest wydobywana, jednak zasoby są o prawie połowę mniejsze.

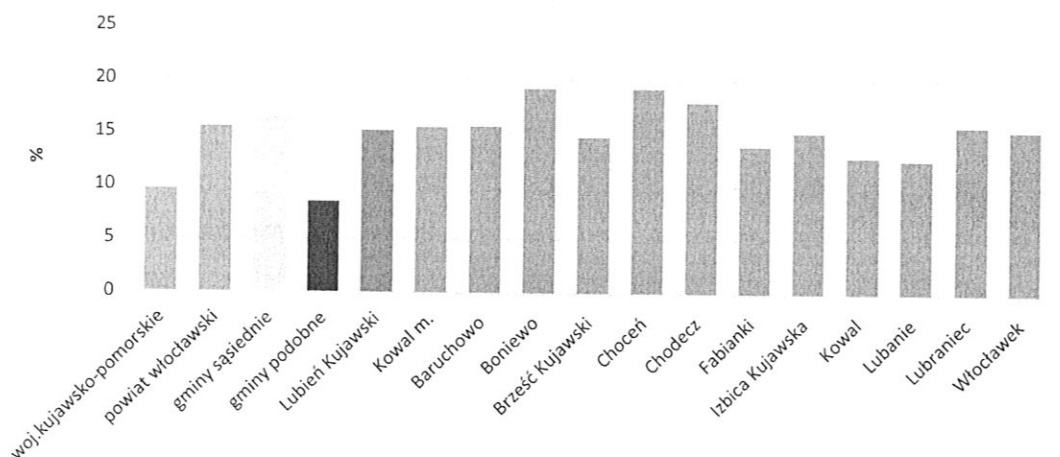
W badaniu ankietowym mieszkańcy i przedsiębiorcy posiadanie terenów inwestycyjnych wskazali jako atut gminy. Natomiast jako problem przedsiębiorcy wskazali na brak terenów dla małych inwestycji (małe działki). Gmina posiada również tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową zlokalizowane w miejscowości Kaliska w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Lubień Kujawski oraz w bliskim sąsiedztwie terenów leśnych. Ponadto prowadzona jest procedura podziału geodezyjnego działek pod budownictwo mieszkaniowe w m. Bagno w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Lubień Kujawski.

Gmina odznacza się wysokim bezrobociem na tle województwa i gmin podobnych, ale w najbliższym sąsiedztwie gmina wykazuje się sytuacją nieco korzystniejszą od średniej. Udział osób pozostających bez pracy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosi 15,2% i jest wyższy niż średnio w

województwie i w gminach podobnych (odpowiednio: 9,6; 8,5), ale niższy niż w powiecie włocławskim i w gminach sąsiednich (odpowiednio: 15,5; 16,3). W strukturze bezrobotnych, podobnie jak w całym regionie i najbliższym sąsiedztwie przeważają kobiety, które stanowią 52,5%, jednak ich udział w gminie Lubień Kujawski jest wyższy niż w gminach otaczających i podobnych (odpowiednio: 50,9; 46,3). W gminie ponad 17% kobiet w wieku produkcyjnym nie ma pracy i jest to sytuacja znacznie gorsza niż w gminach podobnych i w województwie kujawsko-pomorskim (odpowiednio: 8,5; 11,2), ale lepsza od gmin z najbliższego otoczenia, tj. powiatu włocławskiego i gmin sąsiednich (odpowiednio: 18,0; 18,2)

Rysunek 4. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w 2014r.

ŚRODOWISKO

Gmina Lubień Kujawski nie charakteryzuje się wysokimi walorami środowiska przyrodniczego - nie posiada w swych granicach administracyjnych obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Lasy zajmują 5,7% obszaru gminy i tworzą kilka niewielkich kompleksów w południowej części, głównie w rejonie doliny rzeki Lubieńki. Na terenie gminy zlokalizowane jest jezioro Lubieńskie, a w bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się jezioro Szczutkowskie (gmina Chocień). Gmina wykazuje się średnim wskaźnikiem terenów zieleni urządzonej na 100 ha ogólnej powierzchni, który wynosi 0,2% i jest wyższy niż w gminach sąsiednich i powiecie włocławskim (0,1%) ale niższy niż w gminach podobnych i znacznie niższy niż w województwie (odpowiednio: 0,3; 0,7). Gmina odznacza się również średnimi w skali regionu zasobami obiektów zabytkowych, w swych granicach posiada 21 obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków i trzy nieruchomości zabytki archeologiczne. Gmina wyróżnia się natomiast zlokalizowaniem na jej terenie, w miejscowości Kłóbka Kujawsko-Dobrzyńskiego Parku Etnograficznego (oddział Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku), który stanowi miejsce cyklicznych imprez folklorystycznych. Na terenie gminy znajduje się również pieszy szlak „Etnograficzny” o długości 10,7 km, który łączy miasto Lubień Kujawski z Wiktorowem.

Ogólnie stan środowiska na terenie gminy jest zadawalający. Problemy związane z zanieczyszczeniem środowiska mogą wystąpić w terenach lokalizacji działek rekreacyjnych w miejscowości Lubień Kujawski, Narty, Wiktorowo. Są to tereny intensywnie wykorzystywane sezonowo, położone nad

Jeziorem Lubieńskim i Szczutkowskim pozbawione sieci kanalizacyjnej. Jest to problem o tyle duży, że już teraz jezioro Lubieńskie wykazuje niekorzystny stan wód, zarówno pod względem jakości elementów biologicznych jak i fizykochemicznych (przekroczenie norm przejrzystości, azoty i fosforu), co powoduje, iż potencjał ekologiczny jeziora określony został jako zły¹.

Generalnie mieszkańcy oceniają bardzo wysoko stan środowiska na terenie gminy wskazując go w badaniu ankietowym jako atut. Pragną również większego wykorzystania jeziora Lubieńskiego na potrzeby rozwoju turystyki.

Przestrzeń publiczna będąca ważnym ogniwem procesu budowania społeczeństwa obywatelskiego w oczach mieszkańców gminy funkcjonuje na średnim poziomie. Poprawy wymaga zarówno jej ilość jak i estetyka. Ponadto w gminie znajdują się miejsca szczególnie wymagające przekształceń/rewitalizacji - działań naprawczych w ramach zdegradowanych przestrzeni. Są to w głównej mierze miejscowości, gdzie wcześniej były zlokalizowane Państwowe Gospodarstwa Rolne (PGR), Spółdzielnie Kółek Rolniczych (SKR), itp. Trudna sytuacja tych miejscowości jest efektem upadku ww. instytucji i zubożenia ludności tam pracującej, która nie mogąc odnaleźć się w nowej rzeczywistości popadała w coraz większe kłopoty materialne i psychospołeczne, a niewłaściwe wręcz patologiczne zachowania są dziedziczone przez kolejne pokolenia mieszkańców. Konsekwencją tego zjawiska stała się degradacja materialna przestrzeni i znajdujących się w niej zabudowań. W największym stopniu wyżej opisana sytuacja dotyczy miejscowości: Kaliska, Kamienna, Kanibród, Siemiany.

Wśród terenów/obiektów wymagających interwencji, obok ww. należy wskazać również centrum miasta Lubień Kujawski, które pełni funkcję reprezentacyjną i istotną w sferze rozwoju społeczno-gospodarczego nie tylko dla mieszkańców miasta ale dla mieszkańców całej gminy.

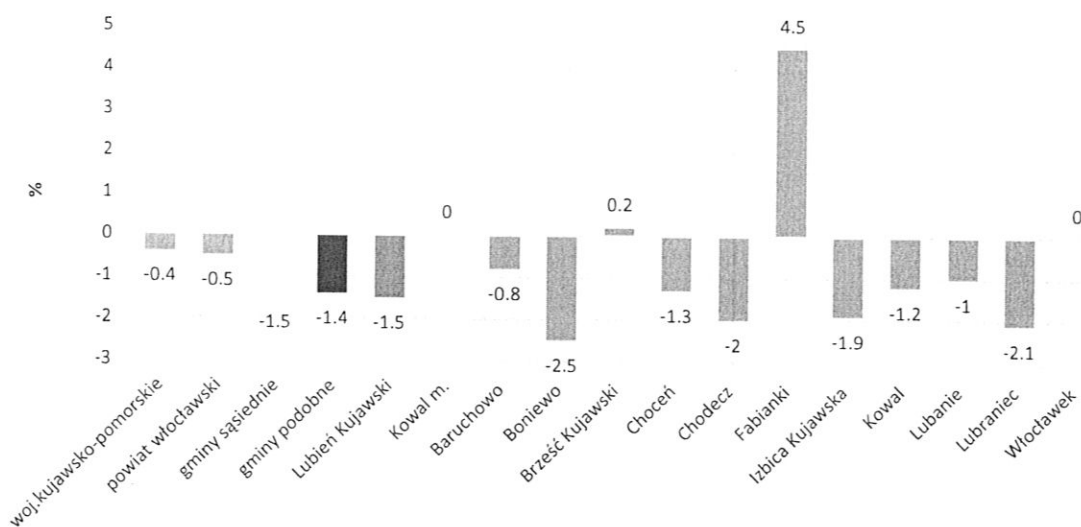
SPOŁECZEŃSTWO

W gminie Lubień Kujawski na przestrzeni pięciu lat ubyło 112 osób, tj. liczba ludności w stosunku do roku 2010 zmniejszyła się o 1,5%, czym sytuacja ta nie odbiega od średnich w gminach sąsiednich i podobnych, natomiast jest mniej korzystna niż średnio w województwie kujawsko-pomorskim i powiecie włocławskim. Należy zaznaczyć, iż spadek liczby ludności dotyczył terenów wiejskich gminy oddalonych od miasta (-2,1%), podczas gdy w mieście nastąpił wzrost o 1,4%. Również sołectwa sąsiadujące bezpośrednio z miastem Lubień Kujawski odznaczają się korzystnymi trendami liczby ludności – Bagno, Kaliska, Narty. Obecnie cała gmina charakteryzuje się ujemnym przyrostem rzeczywistym wynikającym zarówno z salda migracji jak i ruchu naturalnego kształtującym się na bardzo niskim poziomie -6,1% i jest to wartość znacznie niższa niż średnio w województwie kujawsko-pomorskim, powiecie włocławskim (odpowiednio: -1,4; -1,8) i gminach podobnych i sąsiednich (odpowiednio: -4,5; -5,2).

¹ Raport o stanie środowiska w województwie kujawsko-pomorskim w 2014r. WIOŚ w Bydgoszczy

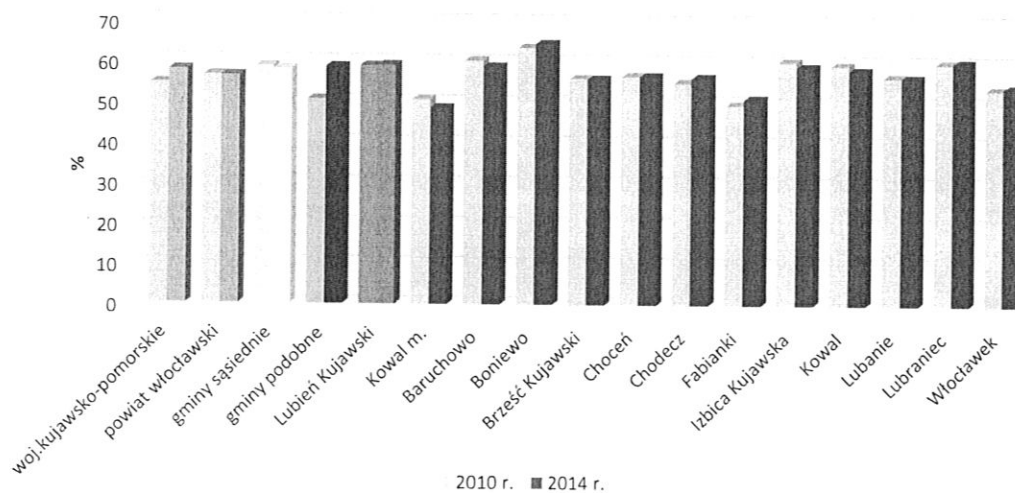

Strategia rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016-2022

Rysunek 5. Dynamika zmian liczby ludności w latach 2010-2014, 2010=100%

Zmiany struktury ludności wg wieku na przestrzeni pięciu lat wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Udział osób w wieku nieprodukcyjnym w liczbie osób w wieku produkcyjnym wynosi obecnie 59,3% co oznacza, iż każde 100 osób w wieku produkcyjnym musi utrzymać blisko 60 osób w wieku nieprodukcyjnym. Wskaźnik ten jest nieco niższy w województwie kujawsko-pomorskim oraz w gminach sąsiednich i podobnych (odpowiednio: 58,1; 58,2; 58,9) oraz znacznie niższy w powiecie włocławskim (56,6). W strukturze wewnętrznej gminy, miasto Lubień Kujawski odznacza się korzystniejszą sytuacją, udział osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym jest o ponad trzy punkty procentowe mniejszy niż na terenach wiejskich.

Rysunek 6. Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym /100 osób w wieku produkcyjnym w roku 2010 i 2014

Elementem warunkującym wysoki poziom zasobów ludzkich jest między innymi edukacja i stopień wykształcenia. Niestety gmina Lubień Kujawski, mimo dobrego dostępu do szkół – w gminie funkcjonują: przedszkole, dwa punkty przedszkolne, cztery szkoły podstawowe, dwie szkoły gimnazjalne – odznacza się niskim poziomem wyposażenia szkół. Szczególnie widoczne jest to w szkołach zlokalizowanych w miejscowościach: Kłóbka, Kaliska, Kanibród, ale również w szkole w

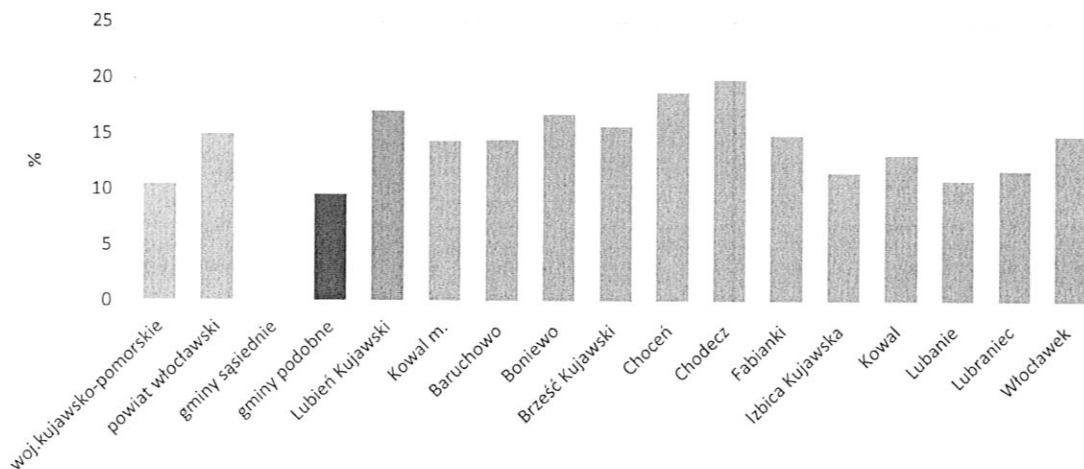
Lubieniu Kujawskim. Najpilniejsze potrzeby to: remonty budynków szkolnych (m.in. wymiana instalacji, remont dachów, termomodernizacja, malowanie elewacji, remont łazienek, szatni, sal lekcyjnych), budowa pełnowymiarowych boisk sportowych przyszkolnych, organizacja pracowni tematycznych (wyjątek stanowią pracownie informatyczne), urządzenie zielonego otoczenia szkół. Poziom edukacji w gminie mierzony wynikami egzaminów uczniów szkół podstawowych i gimnazjum oscyluje wokół średniej dla województwa. Gmina Lubień Kujawski jest organem prowadzącym dla 4 Szkół Podstawowych (w Lubieniu Kujawskim, Kłóbce, Kaliskach i w Kanibrodzie) oraz 2 Gimnazjów (w Lubieniu Kujawskim i w Kłóbce). Według stanu na dzień 30 września 2015 r. (dane SIO) do szkół podstawowych uczęszcza 432 uczniów, a do gimnazjów 206 uczniów. Średni wynik poziomu poprawności sprawdzianu po szkole podstawowej za ostatnie 5 lat (2011-2015) wynosi 58,61% i jest wyższy niż średnia powiatu i gmin sąsiednich (odpowiednio: 58,05%; 55,67%), ale niższy niż średnia województwa i gmin podobnych (odpowiednio: 60,76%; 59,84%). Średni wynik z lat 2010-2014 egzaminu sprawdzającego umiejętności uczniów gimnazjów z zakresu matematyki wyniósł 43,64% i był wyższy od średniej gmin ościennych (42,18%), ale nieco niższy od średniej województwa, powiatu oraz gmin podobnych (odpowiednio: 46%; 43,90%; 44,65%). Natomiast w części egzaminu sprawdzającego wiedzę i umiejętności z zakresu przedmiotów przyrodniczych uczniowie gimnazjów z terenu gminy Lubień Kujawski uzyskali średnią 50,39%, tj. wyższą od średniej powiatu i gmin sąsiednich (odpowiednio: 49,90%; 48,84%) oraz niewiele niższą od średniej województwa i gmin podobnych (odpowiednio: 51,00%; 51,43%).

Niestety w gminie nie wszystkie dzieci uczęszczą do przedszkoli. W jednostkach tego typu zlokalizowanych na terenie gminy, opieką przedszkolną objętych jest jedynie 53,9% dzieci w wieku 3-5 lat, choć oddziały przedszkolne dysponują wolnymi miejscami, to jednak nie wszyscy rodzice korzystają z tej możliwości kształcenia dzieci. Sytuacja ta jest niekorzystna zarówno z punktu widzenia przyszłej edukacji dzieci jak i z punktu widzenia możliwości powrotu kobiet do pracy po urodzeniu dziecka. Na terenie gminy nie funkcjonuje żłobek, tak więc skorzystanie z opieki nad dziećmi najmniejszymi jest niemożliwe, co znacznie utrudnia wczesny powrót matek na rynek pracy. Mieszkańcy w badaniu ankietowym wykazują duże zadowolenie z opieki przedszkolnej na terenie swojej gminy.

Gmina Lubień Kujawski odznacza się trudną sytuacją materialną ludności. Ponad 17% mieszkańców gminy otrzymuje pomoc społeczną i jest to wskaźnik znacznie wyższy niż w gminach podobnych (9,6%), wyższy niż w województwie, powiecie włocławskim i gminach sąsiednich (odpowiednio: 10,5; 15,0; 15,5).

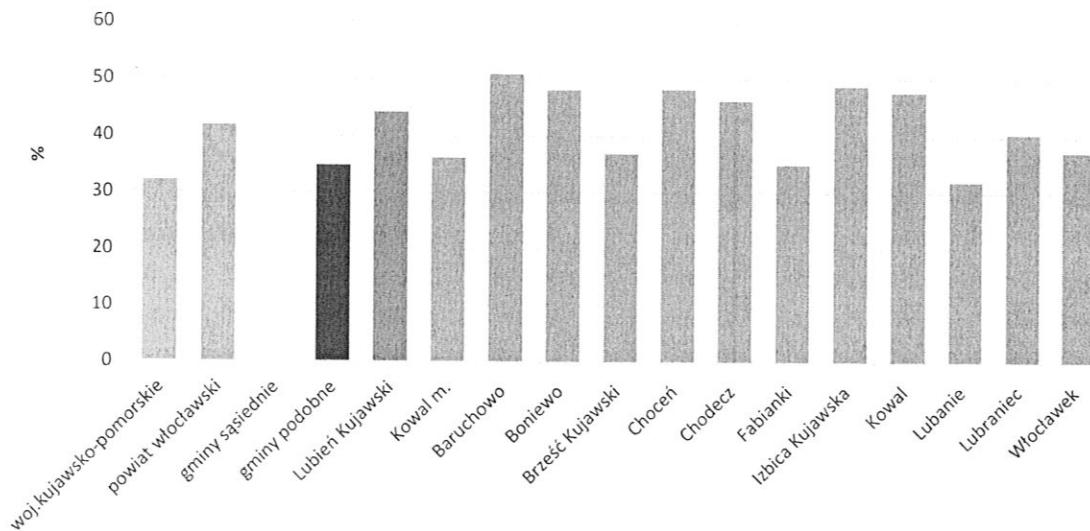

Strategia rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016-2022

Rysunek 7. Udział mieszkańców, którzy otrzymują pomoc społeczną w ogólnej liczbie ludności w 2014r.

Rodzice ponad 44% dzieci w wieku do lat 17 otrzymują zasiłek rodzinny i jest to wskaźnik znacznie wyższy niż w województwie i gminach podobnych (odpowiednio: 32,1; 34,8) oraz wyższy niż w powiecie włocławskim (41,8 %), ale niższy niż w gminach sąsiednich (46,5%).

Rysunek 8. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku w 2014r.

Jedną z form pomocy rodzinom w złej sytuacji materialnej jest dożywianie uczniów. Najwięcej dzieci korzysta z tej formy pomocy z miejscowości: Lubień Kujawski, Bilno, Morzyce oraz Kłóbka, Kobyła Łąka.

Mieszkańcy gminy Lubień Kujawski z racji zlokalizowania w jej granicach administracyjnych miasta Lubień Kujawski zamieszkiwanego przez 1361 osób (2014r.) cechują się dobrą dostępnością do usług podstawowego rzędu. Potrzeby mieszkańców w zakresie handlu, ochrony zdrowia zaspokojone są na poziomie oscylującym wokół średniej dla województwa. Szczególnie dobra sytuacja ma miejsce w zapewnieniu mieszkańcom opieki zdrowotnej na poziomie podstawowym. W gminie statystycznie 1 przychodnia obsługuje 2 502 pacjentów i jest to sytuacja korzystniejsza od średniej dla województwa

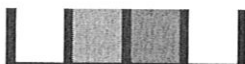
i powiatu (odpowiednio: 2 696; 3 472). W zakresie usług zdrowia rysuje się jednak problem opieki specjalistycznej. Korzystanie z porad lekarza ginekologa i stomatologa jest utrudnione przez długi czas oczekiwania na wizytę. W ostatnim czasie zauważalny staje się również brak lekarzy pediatrów. Zjawiska te nie sprzyjają rozwiązywaniu problemów depopulacji gminy. Problem w zakresie usług medycznych specjalistycznych zauważają mieszkańcy wskazując na niego w badaniu ankietowym.

Mieszkańcy mają stosunkowo różnorodną ofertę możliwości uczestnictwa w zajęciach kulturalno-sportowych realizowanych na terenie gminy, w tym m.in. przez dwa kluby sportowe w Lubieniu Kujawskim i Kłóbce, które proponują również zajęcia dla seniorów oraz przez Ośrodek kultury w Lubieniu Kujawskim, a także Wiejską świetlicę środowiskową w Kamiennej. W ramach działalności ww. instytucji organizowane są cykliczne imprezy sportowe (8) i kulturalne (2). W ramach badania ankietowego mieszkańcy wykazali zadowolenie z działalności instytucji kultury na terenie gminy, choć ich liczbę uznali za niewystarczającą, wskazali również potrzebę organizacji większej ilości imprez masowych promujących gminę. Jako problem wskazali niezadawalającą ofertę spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

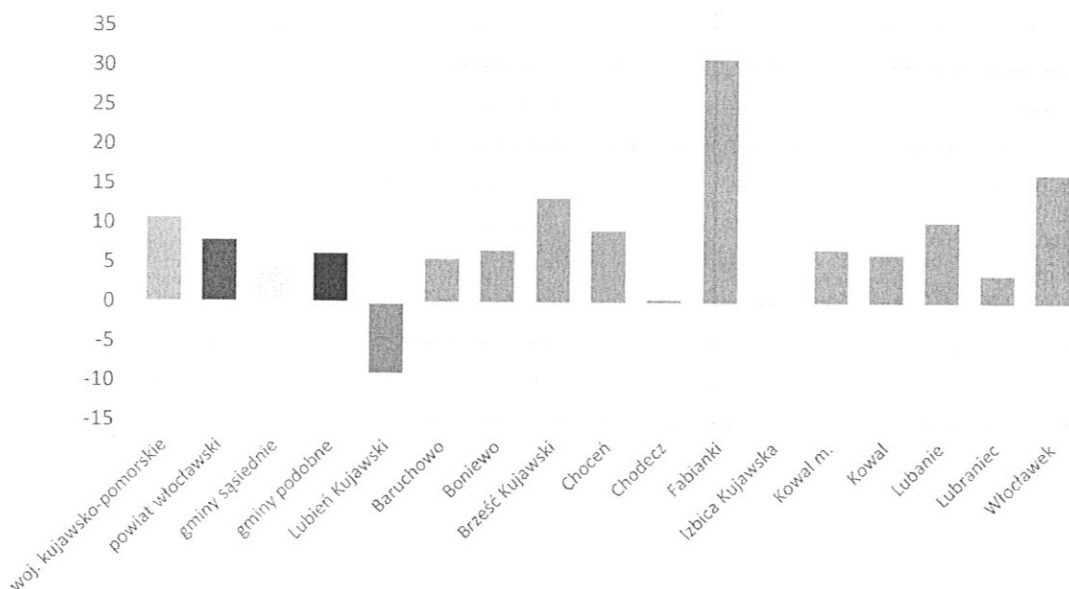
Aktywność społeczna mieszkańców gminy oscyluje w granicach średniej dla regionu, na co wskazuje przeprowadzona analiza udziału społeczności lokalnej w głosowaniu w wyborach prezydenckich w dniu 24 maja 2015r. oraz w wyborach samorządowych w dniu 21 listopada 2010 r. Na podstawie danych zamieszczonych na stronie Państwowej Komisji Wyborczej stwierdzono, iż frekwencja w ponownym głosowaniu w wyborach Prezydenta RP wyniosła 43,19%. Wynik ten jest niższy od frekwencji w województwie Kujawsko-Pomorskim i w powiecie włocławskim (odpowiednio: 52,09%; 45,14%) oraz od średniej frekwencji w gminach podobnych i sąsiednich (odpowiednio: 50,04%; 44,77%). W Gminie Lubień Kujawski na 6075 uprawnionych do głosowania w wyborach wzięło udział 2624 wyborców. Analiza pod kątem obwodowych komisji wyborczych wykazała iż największą frekwencję odnotowano w Obwodowej Komisji Wyborczej NR 10 w DPS w Rzeżewie 84% oraz w Obwodowej Komisji Wyborczej NR 1 w Ośrodku Kultury w Lubieniu Kujawskim 54,21%, a najniższą w Obwodowej Komisji Wyborczej NR 5 w remizie OSP w Morzycach 36,28%. Natomiast w wyborach samorządowych w 2010 r. frekwencja wynosiła 59,65% i była wyższa od frekwencji w województwie i w powiecie włocławskim (odpowiednio: 45,03%; 53,73%) oraz od średniej frekwencji w gminach podobnych i sąsiednich (odpowiednio: 49,56%; 53,07%). W wyborach samorządowych na 6181 uprawnionych do głosowania mieszkańców brało udział 3687 osób.

INFRASTRUKTURA

Dynamika zmian w liczbie mieszkań w gminie Lubień Kujawski w latach 2002-2014 odzwierciedla niekorzystne trendy zmian liczby ludności. Liczba mieszkań spadła aż o 8,9% i jest to wynik zdecydowanie najgorszy ze wszystkich jednostek porównawczych (w gminach sąsiednich nastąpił wzrost o 4,4%, w gminach podobnych o 6,2%).

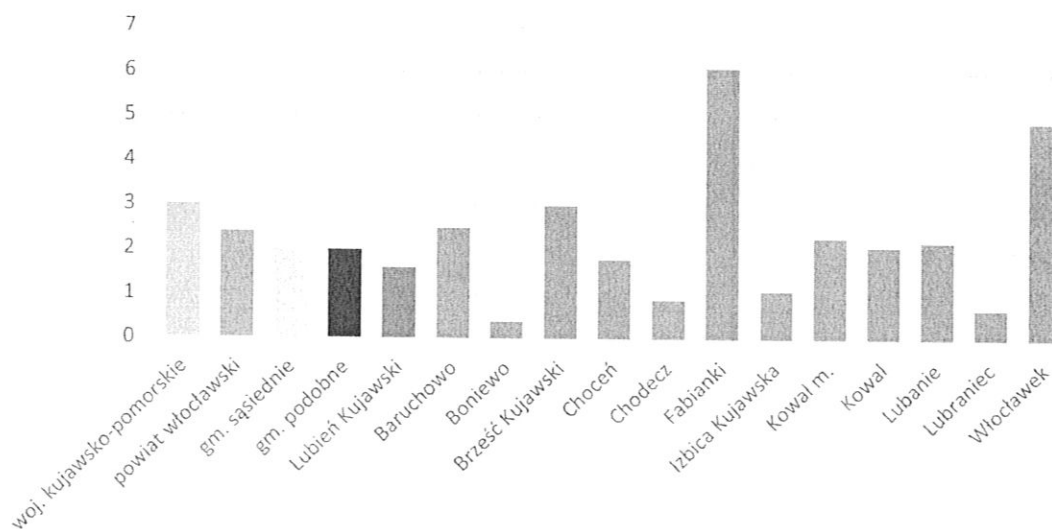

Strategia rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016-2022

Rysunek 9. Dynamika liczby mieszkań w latach 2002-2014 (2002 = 100%)

Potwierdza to również ilość nowo oddawanych mieszkań w latach 2010-2014 na 1000 mieszkańców. Przy średniej dla jednostek porównawczych wynoszącej 2,3 mieszkania na 1000 mieszkańców w Lubieniu Kujawskim oddano 1,6 mieszkania. Na tym tle zdecydowanie wyróżniają się gminy Fabianki i Włocławek, gdzie w ostatnich latach nastąpił gwałtowny rozwój zabudowy o charakterze podmiejskim (odpowiednio: 6,1; 4,9 mieszkania na 1000 mieszkańców). Różnica w analizowanym wskaźniku pomiędzy gminą najlepszą i najgorszą (Fabianki - Boniewo) jest ponad piętnastokrotna.

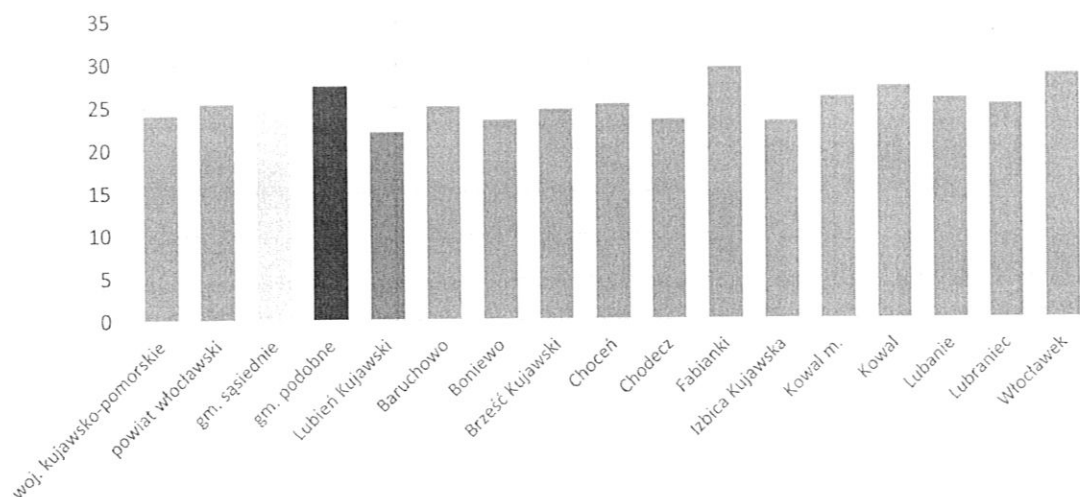

Rysunek 10. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014 (średnia z lat).

Dużo mniejsze zróżnicowanie występuje w powierzchni użytkowej mieszkań w przeliczeniu na 1 mieszkańca - różnice w powiecie włocławskim w poszczególnych gminach oscylują w granicach 3-4 m², choć tutaj znów najgorszy wynik zanotowano w gminie Lubień Kujawski (22,1 m²). Analogicznie:

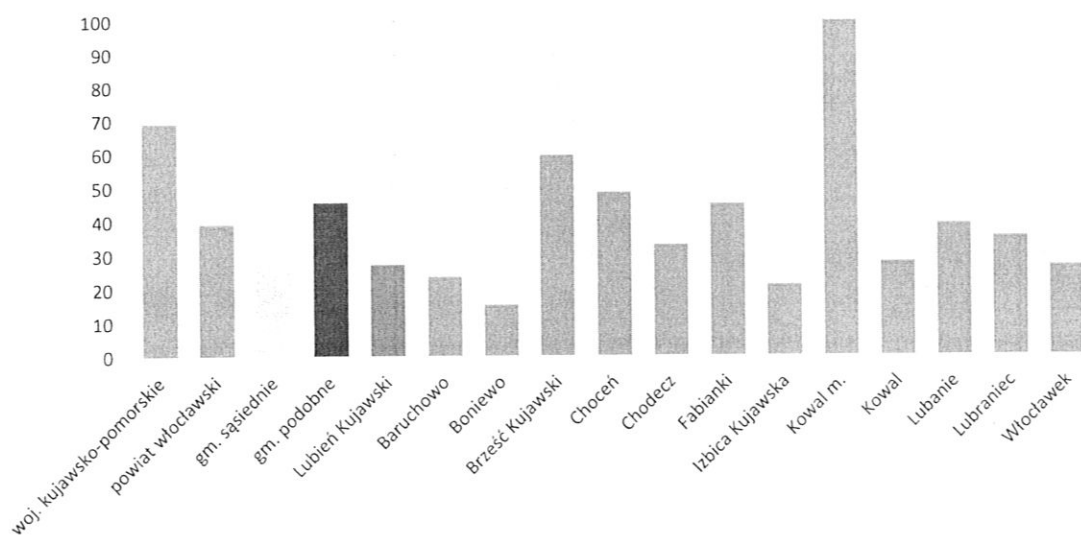

lepsze wyniki wystąpiły w gminach podobnych i sąsiednich, powiecie włocławskim i województwie kujawsko-pomorskim (odpowiednio: 27,5; 24,5; 25,4; 24,1).

Rysunek 11. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w 2014 roku (m²).

Poważny problem stanowi stosunkowo słaby rozwój sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, gdzie ze zbiorowego oczyszczania ścieków korzystają jedynie mieszkańcy miasta Lubień Kujawski, miejscowości Gole, Kaliska, Kamienna. Ponadto wydajność gminnej oczyszczalni ścieków nie zaspakaja bieżących i przyszłych potrzeb mieszkańców gminy. To właśnie rozbudowę sieci kanalizacyjnej oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków mieszkańcy wskazali w badaniu ankietowym jako problem do rozwiązania. W zakresie udziału ludności korzystającej z kanalizacji gmina posiada wskaźnik bardzo zbliżony do gmin sąsiednich (Lubień Kujawski 27,4%, gm. sąsiednie: 27,8%), jednak dużo gorszy niż średnio w powiecie włocławskim (39,4%) oraz gminach podobnych (45,7%). W zakresie zwodociągowania, w gminie do wodociągu sieciowego podłączonych jest 97% mieszkańców, lecz znajdujące się na terenie gminy ujęcia wody (Kłóbka, Narty, Gliznowo) nie w pełni zaspakajają potrzeby mieszkańców.

Rysunek 12. Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności w 2014 roku.

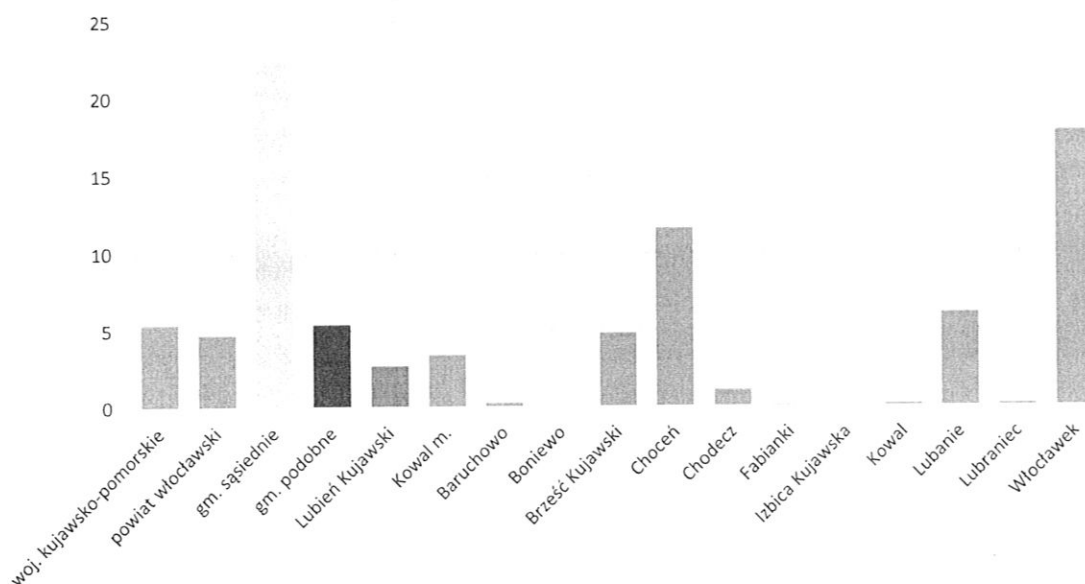
Stopień zgazyfikowania danej gminy (% mieszkańców korzystających z sieci gazowej) jest ściśle uzależniony od przebiegu gazociągów oraz od siły nabywczej mieszkańców, ewentualnie od rozwoju działalności przemysłowej (opłacalność budowy sieci gazowej, szybki zwrot kosztów inwestycji). Jedynymi gminami o znacznie rozwiniętej sieci gazowej w powiecie włocławskim są: Fabianki i Brześć Kujawski (odpowiednio: 25%, 23,6%). Lubień Kujawski, podobnie jak większość gmin w powiecie, w ogóle nie posiada sieci gazowej.

Drogi gminne o łącznej długości 204,6 km cechują się dość niskim udziałem dróg utwardzonych: 50,2%, z czego tylko 41% to drogi o nawierzchni bitumicznej. Rekompensuje to dość dobra wewnętrzna spójność komunikacyjna. Siedziba gminy jest centralnie położona. Ponad 60% ludności mieszka w miejscowości gminnej i 5 blisko położonych sołectwach zachodniej części gminy (Kaliska, Rzezewo, Bagno, Glinowo, Gole i Kłóbka). Gęstość sieci dróg powiatowych jest optymalna w stosunku do liczby ludności w poszczególnych sołectwach. Czas dojazdu samochodem z najdalszej części gminy do Lubienia Kujawskiego wynosi maksymalnie ok. 15-20 minut. Jednak niski udział dróg utwardzonych powoduje potrzebę poprawy wewnętrznej dostępności do usług i komunikacji między miejscowościami oraz łatwiejszej komunikacji ze stolicą gminy, co wiąże się z inwestycjami w infrastrukturę drogową.

Gmina posiada doskonałą dostępność komunikacyjną, zarówno w skali krajowej jak i międzynarodowej. Centralnie z północy na południe obszar gminy przecina droga krajowa nr 91 zapewniając dobre połączenie z Kowalem (14 km, 10 min.) i Włocławkiem (30 km, 25 min.). Przez północno-wschodnią część gminy przebiega autostrada A-1, która cechuje się znakomitą dostępnością: z miasta Lubień Kujawski do węzła w Kowalu jest zaledwie 7 km (ok. 10 minut jazdy samochodem). Lubień Kujawski ma również dobrą dostępność do rozbudowanej sieci połączeń kolejowych - duży węzeł kolejowy w Kutnie znajduje się w identycznej odległości co Włocławek: ok. 30 km, 25 minut jazdy samochodem.

RZESTRZEŃ I ZARZĄDZANIE

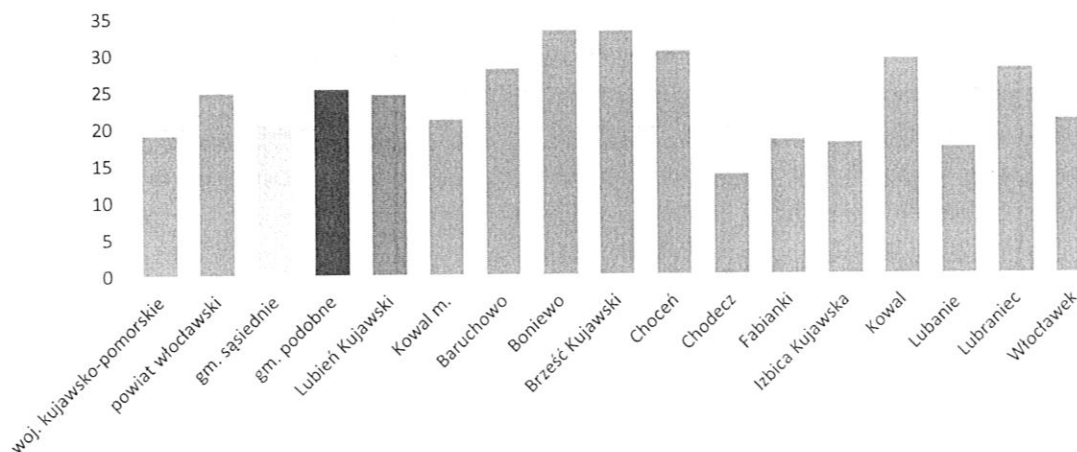
Gmina Lubień Kujawski posiada 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp), które obejmują 2,7% powierzchni gminy. Na tle jednostek porównawczych występują w tym zagadnieniu ogromne różnicowania. Lubień Kujawski na tle gmin sąsiednich ze wskaźnikiem 22,6% przedstawia się bardzo niekorzystnie. Wielkość wskaźnika jest zdominowana przez trzy gminy sąsiadujące z województwa łódzkiego: Dąbrowice, Łanięta i Nowe Ostrowy, w których 100% powierzchni objętych jest mpzp. Powiat włocławski i gminy podobne cechują się wskaźnikiem oscylującym maksymalnie w granicach 4-6%. Wśród gmin powiatu aż 6 gmin w ogóle nie posiada mpzp lub ich pokrycie występuje w skali minimalnej (maks. 0,3%).

Rysunek 13. Powierzchnia objęta obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (%).

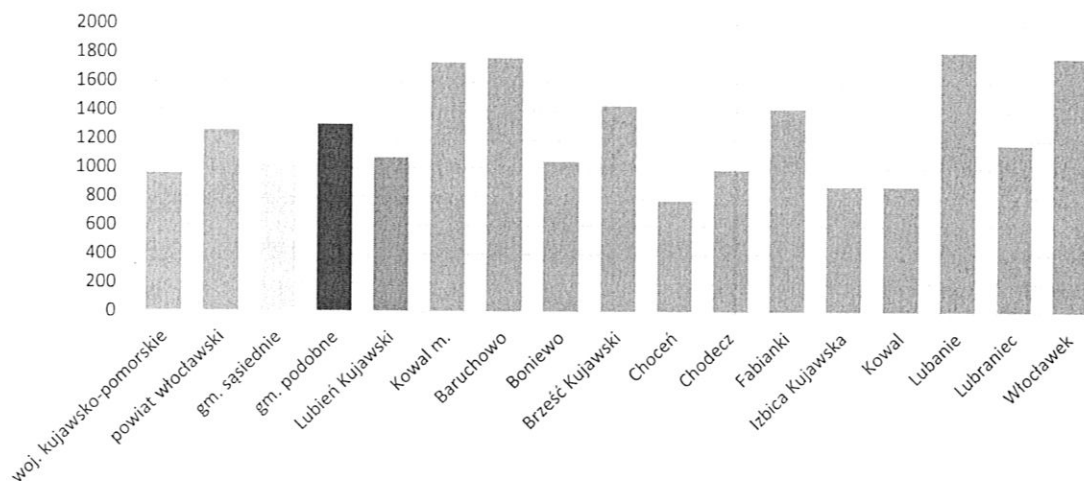
Wydatki inwestycyjne majątkowe w wydatkach ogółem budżetu gminy stanowią 24,6% i jest to wartość bliska wartości dla powiatu włocławskiego i gmin podobnych oraz nieco lepsza niż w gminach sąsiednich.

Podobnie jak większość gmin powiatu włocławskiego, Lubień Kujawski posiadał w latach 2010-2014 bardzo znikomy udział środków z UE w budżecie na finansowanie programów i projektów unijnych w dochodach ogółem (0,3%). Pozytywnie wyróżniły się w tym wskaźniku jedynie 3 gminy: Kowal m. (4,9%), Włocławek (3,6%) i Boniewo (2,6%).

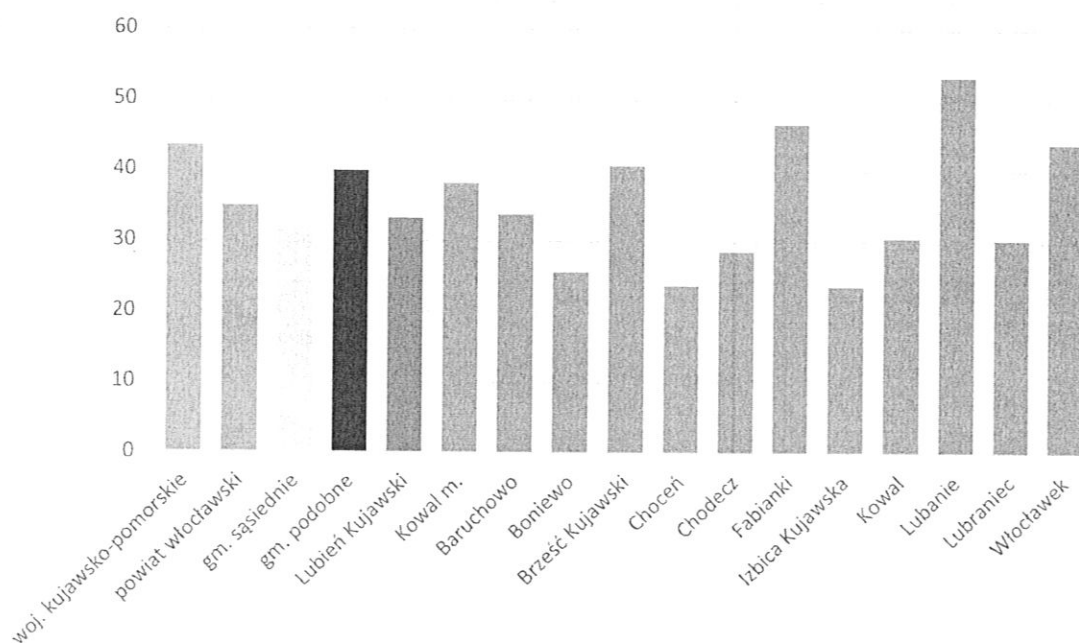
Rysunek 14. Udział wydatków inwestycyjnych majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2010-2014 (%).

Dochody własne liczone na 1 mieszkańca wyniosły w Lubieniu Kujawskim 1074 zł w 2014 roku. Wielkość ta jest zbliżona do gmin sąsiednich, ale o ok. 200 zł niższa niż w powiecie włocławskim i gminach podobnych.

Rysunek 15. Dochody własne na 1 mieszkańca w 2014 roku (w zł).

Analiza udziału dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2010-2014 plasuje Lubień Kujawski blisko średniej dla gmin sąsiednich i powiatu włocławskiego z wielkością 33,2%.

Rysunek 16. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2010-2014 (%).

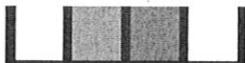
Gmina Lubień Kujawski jest obszarem występowania zagrożeń związanych z transportem tranzytowym o dużej intensywności. Wypadki komunikacyjne i inne związane z komunikacją są po pożarach najliczniejszą grupą zdarzeń stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa. 3% wypadków komunikacyjnych obejmuje zagrożenia chemiczne lub ekologiczne. Przez teren gminy przebiega

korytarz łączący półwysep Skandynawski z Europą Południową - autostrada A1 (E75), włączona do VI transeuropejskiego korytarza transportowego TINA. Największe zagrożenie stanowią przewożone tą trasą toksyczne środki przemysłowe.

W ramach Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego działają 2 jednostki: OSP Lubień Kujawski i OSP Kłóbka. Potencjalne zagrożenie pożarowe i wybuchowe stanowią zbiorniki paliw płynnych i substancji łatwopalnych znajdujących się w zakładach i na stacjach CPN: PKN "ORLEN" S.A. Stacja Paliw w Lubieniu Kujawskim oraz zakładowe stacje paliw w miejscowościach Kaliska i Kanibród. Nadzwyczajne zagrożenia dla środowiska stanowi przechodzący przez sołectwa Kanibród, Bagno, Krzewie, Kaliska i Gole ropociąg "Przyjaźń".

Z punktu widzenia codziennego korzystania mieszkańców z komunikacji zbiorowej i indywidualnej najniebezpieczniejszym odcinkiem drogi jest odcinek drogi krajowej nr 91 przebiegający przez miasto Lubień Kujawski, oraz skrzyżowania tej drogi z drogami powiatowymi: 2940C Lubień Kujawski – Kąty – gr. woj. (Łanięta), 2934C Lubień Kujawski – Działkowo – gr. woj., 2928C Modlibórz – Kłóbka – Chodecz 191407C. Do niebezpiecznych dróg należą także drogi gminne: 191425C Stępka – Czaple, 191407C (Grodno) – gr. gminy – Bilno – Modlibórz.

3. Analiza SWOT

Rysunek 17. Schemat analizy SWOT dla miasta i gminy Lubień Kujawski

4. Wizja rozwoju

Wizja rozwoju miasta i gminy Lubień Kujawski jest następująca:

W 2022 roku Gmina Lubień Kujawski, dzięki wykorzystaniu swojego potencjału, takiego jak dogodne położenie i wysoka dostępność komunikacyjna, zasoby soli kamiennej, dostępność terenów inwestycyjnych oraz bogactwo dziedzictwa kulturowego, stanowi atrakcyjny obszar osadniczy oraz inwestycyjno-gospodarczy.

5. Cele strategiczne

W procesie prac nad dokumentem „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski” wyodrębnione zostały trzy obszary strategicznego rozwoju Gminy. Dla każdego z obszarów przyporządkowano cele strategiczne, które realizowane będą następnie poprzez zaproponowane grupy działań. Należy mieć jednak na uwadze, iż poniższy katalog grup działań nie jest katalogiem zamkniętym i w miarę realizacji Strategii może ulec poszerzeniu.

Rysunek 18. Schemat obszarów i celów strategicznych dla Miasta i Gminy Lubień Kujawski

GOSPODARKA - wzrost gospodarczy gminy

Polityka w zakresie rozwoju gospodarczego prowadzona przez władze Gminy powinna przede wszystkim zmierzać do tworzenia przyjaznych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej, a więc zarówno ułatwiać funkcjonowanie już istniejącym przedsiębiorstwom, jak i wspomagać start nowym, w tym w dziedzinach dotąd słabo rozwiniętych lub w ogóle jeszcze nie aktywnych na terenie gminy.

Szansą dla rozwoju gospodarczego gminy jest wykorzystanie zasobów soli kamiennej. Obecnie trwają intensywne prace zmierzające do rozpoczęcia eksploatacji tego surowca i wybudowania kopalni soli. Inwestycja ta, obok bezpośredniego wpływu na lokalną gospodarkę (miejsca pracy, podatki) będzie miała również wpływ pośredni stwarzając możliwości zawiązywania kooperacji, a być może napływu nowej wykwalifikowanej ludności.

Do dziedzin, nie rozwiniętych na terenie gminy należy zaliczyć, obok ww. eksploatacji soli, również turystykę i usługi czasu wolnego. Tak więc stymulowanie tworzenia produktów turystycznych,

nawiązywanie kontaktów i współpracy z organizacjami, jednostkami regionalnymi (np. Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej) powinny stanowić ważny punkt zainteresowań władz gminy.

Umożliwienie rozwoju wysokoefektywnego rolnictwa, szczególnie w zakresie chowu i hodowli zwierząt oraz sadownictwa, a także rolnictwa ekologicznego skierowanego na rynki dużych miast winno być kolejnym elementem skoncentrowania uwagi władz gminnych.

Innym ważnym dla gospodarki działaniem władz gminnych winno być umożliwianie tworzenia dobrej jakości miejsc pracy dostępnych w głównej mierze dla mieszkańców Gminy. Służyć temu będzie zlokalizowana na terenie Gminy w miejscowości Kaliska tereny inwestycyjne. Dlatego też prowadzenie efektywnej polityki w zakresie jej rozwoju powinno stać się jednym z głównych filarów rozwoju gospodarczego Gminy.

Stymulowanie lokalnej przedsiębiorczości w otoczeniu przyszłej kopalni soli oraz funkcjonujących terenów inwestycyjnych w Kaliskach w zakresie usług okołobiznesowych oraz (choć w mniejszym zakresie ze względu na uwarunkowania) stymulowanie powstawania usług związanych z ofertą czasu wolnego powinno stanowić główne źródło generowania nowych miejsc pracy dla lokalnej społeczności.

Działania władz Gminy polegające na dążeniu do rozwoju i podnoszenia konkurencyjności sektora kilku kluczowych lokalnych działalności gospodarczych zapewnią osiągnięcie zrównoważonego rozwoju Gminy Lubień Kujawski w sferze gospodarczej, ograniczając się tym samym ryzyko rozwoju gospodarki monofunkcyjnej, co gwarantuje stabilność gospodarczą i ekonomiczną w obliczu ewentualnego kryzysu którejs z ww. dziedzin gospodarki.

Warunkiem koniecznym dla zapewnienia efektywnego rozwoju gospodarczego jest posiadanie odpowiednio rozwiniętej infrastruktury. Kwestia kluczowa w tym obszarze to utrzymanie dobrego połączenia drogowego (A1, droga nr 91) służącego zarówno obsłudze strefy inwestycyjnej (ruch towarowy oraz ruch pracowników), jak i ogólnej dostępności całej gminy.

Obszar strategiczny realizowany będzie przez następujące cztery cele strategiczne:

Cel strategiczny 1 – Tworzenie nowych kierunków rozwoju przedsiębiorczości

1. Wspieranie rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu produktów lokalnych.
2. Wspieranie inicjatyw rozbudowy i budowy kompleksów wypoczynkowo-turystycznych i gospodarstw agroturystycznych.
3. Kreowanie atrakcji turystycznych na terenie gminy.
4. Promowanie różnych form turystyki na terenie gminy.
5. Współpraca z Dyrekcją Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej w zakresie organizacji wspólnych imprez kulturalnych.
6. Rozwój regionalnej sieci ścieżek rowerowych, edukacyjnych, kulturowych i poznawczych.
7. Zwiększenie zainteresowania inwestycjami w OZE.

Cel strategiczny 2 – Dalszy rozwój terenów inwestycyjnych w Kaliskach

1. Przygotowywanie oferty inwestycyjnej dostosowanej do indywidualnych potrzeb potencjalnych inwestorów.
2. Prowadzenie profesjonalnej obsługi inwestorów na każdym etapie prowadzonej działalności.
3. Zapewnienie przestrzeni w strefie.

4. Rozwój współpracy międzynarodowej (wizyty studyjne, itp.)

Cel strategiczny 3 – Poprawa warunków prowadzenia lokalnej przedsiębiorczości

1. Współpraca z organizacjami regionalnymi prowadzącymi fundusze pożyczkowe i poręczeniowe dla przedsiębiorców (dostępność narzędzi finansowych dla lokalnych przedsiębiorstw).
2. Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w zakresie poszerzania oferty szkoleń, informacji i doradztwa dla lokalnych przedsiębiorców.
3. Stymulacja rozwoju wyspecjalizowanego rolnictwa, szczególnie w zakresie chowu i hodowli zwierząt oraz sadownictwa, warzywnictwa.
4. Poprawa infrastruktury melioracyjnej.
5. Zabezpieczenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej na cele gospodarcze w gminie.
6. Wykreowanie marki gospodarczej gminy i promocja gospodarcza gminy.
7. Lobbowanie na rzecz zawiązania stowarzyszenia gospodarczego.

Cel strategiczny 4 – Racjonalna eksploatacja zasobów soli kamiennej

1. Opracowywanie niezbędnych dokumentów służących wykorzystaniu złóż soli kamiennej.
2. Lobbowanie na rzecz jak najszybszego zakończenia inwestycji „Kopalnia soli Lubień Kujawski”.

INFRASTRUKTURA- doskonalenie jakości i komfortu życia mieszkańców

Obszar ten składa się z kilku dziedzin, które w bezpośredni i pośredni sposób wpływają na jakość i komfort życia. Jednym z podstawowych jest jakość tkanki mieszkaniowej i jej standard. Mieszkańcy gminy mają do dyspozycji mieszkania o niższym niż średnio w powiecie i regionie standardzie, toteż działania władz Gminy w kierunku podniesienia tegoż standardu zdają się być nieodzowne.

Z warunkami zamieszkania łączy się również stan środowiska; szczególnie jakość powietrza oraz czystość wód powierzchniowych ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania w systemie praca-dom-rekreacja. W ograniczeniu niskiej emisji dużą rolę może odegrać rozwój mikroinstalacji OZE

Kolejnym ważnym elementem jest zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy poprzez działania polegające między innymi na wspieraniu jednostek ochotniczej straży pożarnej, lobbowaniu istnienia posterunku policji w Lubieniu Kujawskim.

Dostęp do odpowiedniej jakości usług publicznych również gwarantuje zadowolenie z miejsca zamieszkania, toteż podnoszenie jakości i ułatwianie dostępu do usług publicznych winno być gwarantem, że gmina będzie postrzegana jako dobre miejsce do zamieszkania. Władze szczególnie powinny skupić się na dostępie do usług zdrowia, ponieważ już teraz w opinii mieszkańców usługi te nie zaspakajają zidentyfikowanych potrzeb.

Zapewnienie wewnętrznej spójności gminy jest elementem niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania we ww. systemie praca-dom-rekreacja, toteż władze gminy winny mieć na uwadze działania polegające na budowie i rozbudowie do optymalnych parametrów dróg gminnych, a następnie ich utrzymaniu w należyтым standardzie. Ważna jest tutaj również infrastruktura około drogowa, jak np. oświetlenie, chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi. Osobne miejsce zajmuje pilna potrzeba budowy dróg rowerowych, należy bowiem pamiętać, iż na terenach wiejskich rower cały czas stanowi jeden z głównych środków lokomocji.

Coraz większego znaczenia w wyborze miejsca zamieszkania nabiera szeroko rozumiany ład przestrzenny - będący z jednej strony gwarantem niezmienności otoczenia lub pewności kierunku jego zmian (plany miejscowe), z drugiej strony gwarantem estetyki przestrzeni. Dlatego też niezbędne działania to ochrona krajobrazu lokalnego, zapobieganie rozpraszaniu zabudowy, modernizacja budynków użyteczności publicznej i realizacja przestrzeni publicznych. Dla utrwalenia korzystnych zmian kluczowa jest edukacja mająca na celu podniesienie poziomu świadomości estetyki przestrzeni.

Dla zapewnienia komfortu zamieszkania niezbędne są działania z zakresu infrastruktury technicznej, wymaga to rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej, ze szczególnym uwzględnieniem terenów rekreacji indywidualnej. Potrzebna jest również modernizacja sieci wodociągowej i zapewnienie dostępu do wody w razie awarii.

Obszar strategiczny realizowany będzie przez następujące cztery cele strategiczne:

Cel strategiczny 1 – Poprawa warunków zamieszkania

1. Ograniczenie niskiej emisji do powietrza oraz innych zanieczyszczeń do środowiska, w tym poprawa stanu czystości wód powierzchniowych.
2. Zwiększenie dostępności oraz podnoszenie jakości oferowanych usług publicznych.
3. Wzrost powierzchni użytkowej mieszkań oraz poziomu wyposażenia mieszkań.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy.

Cel strategiczny 2 - Zapewnienie wewnętrznej spójności gminy

1. Budowa, modernizacja i przebudowa dróg gminnych do parametrów normatywnych.
2. Budowa nowych dróg gminnych aktywizujących tereny miejskie i wiejskie gminy.
3. Budowa dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym.

Cel strategiczny 3 - Zachowanie/przywrócenie ładu przestrzennego

1. Działania w zakresie opieki i ochrony nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym.
2. Rewitalizacja centrum Lubienia Kujawskiego, w tym odnowa obiektów zabytkowych.
3. Rewitalizacja miejscowości dotkniętych problemami przestrzennymi, między innymi: Kaliska, Kamienna, Kanibród, Siemiany, Bilno, w tym odnowa obiektów zabytkowych.
4. Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy poprzez aktualizację planów zagospodarowania przestrzennego i skupianie zabudowy w miejscowościach o najbardziej zwartej zabudowie.
5. Budowa lub modernizacja budynków użyteczności publicznej, w tym przystosowanie ich do obsługi osób starszych i niepełnosprawnych.
6. Wprowadzenie do szkół podstawowych i gimnazjalnych zajęć edukacyjnych dotyczących historii architektury i urbanistyki.
7. Realizacja przestrzeni publicznych funkcjonalnych i przyjaznych dla mieszkańców.

Cel strategiczny 4 – Rozwój infrastruktury technicznej

1. Rozwój infrastruktury teleinformatycznej, w tym szerokopasmowego Internetu.
2. Rozbudowa systemu kanalizacyjnego, w tym modernizacja i budowa oczyszczalni ścieków.
3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie.

4. Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci wodociągowej, w tym zapewnienie dostępu do wody w przypadku awarii.
5. Wspieranie działań zmierzających do wykorzystania OZE, w tym szczególnie mikroinstalacji.
6. Poprawa efektywności energetycznej obiektów gminnych.

SPOŁECZEŃSTWO- wzmacnianie kapitału społecznego

Aktywni i wszechstronnie rozwijający się mieszkańcy są podstawą rozwoju gminy. Dlatego też tak ważne są działania mające na celu zbudowanie społeczeństwa otwartego, gotowego do włączania się w oddolne inicjatywy, które wraz z władzami gminnymi współdecydują o rozwiązywaniu problemów czy wykorzystywaniu szans. Istotna jest tutaj integracja społeczna, którą należy budować między innymi na rozwijaniu poczucia tożsamości lokalnej, wspieraniu lokalnych twórców, zachęcaniu do zrzeszania się i udziału w różnego rodzaju organizacjach. Duże znaczenie ma również wykorzystanie wiedzy, pomysłów osób pracujących w strefie inwestycyjnej (inwestorów) poprzez współdziałanie na rzecz realizacji potrzeb własnych oraz wspólnotowych.

U podstaw rozwoju mieszkańców leży edukacja i to edukacja nowoczesna oparta o nowatorskie metody nauczania, skierowana do wszystkich grup wiekowych i zmieniająca się w zależności od identyfikacji bieżących potrzeb i trendów. Szczególnego znaczenia nabiera tu edukacja dzieci już od najwcześniejszych lat, gwarantująca równe szanse startu na europejskim rynku pracy. Konkurencji o miejsca pracy służyć będzie również edukacja ustawiczna i rozwój zainteresowań oraz wspieranie uczniów najzdolniejszych. Nauczanie w szkołach z wykorzystaniem najnowszych zdobyczy techniki jest warunkiem nieodzownym dla zapewnienia odpowiednio wysokiego poziomu edukacji. Ważna jest również edukacja pozaszkolna oparta na rozwijaniu pasji dzieci i młodzieży, angażująca ich czas, co w konsekwencji chroni dzieci i młodzież przed zachowaniami niepożądanymi, wręcz patologicznymi (bójki, narkotyki, itp.). Do tego typu działań niezbędna jest w gminie modernizacja, doinwestowanie miejsc spotkań, zajęć edukacyjnych, integracyjnych – szkół, świetlic wiejskich, ośrodka kultury, itp.

Wzmacnianie kapitału społecznego to również działania zmierzające do zmniejszenia ilości zachowań patologicznych wynikających z uzależnień (narkotyki, alkohol, pomoc społeczna), zmniejszenia liczby osób najbardziej zagrożonych oraz prowadzenia profilaktyki w szerokim zakresie patologii społecznych.

Dla prawidłowego wsparcia osób potrzebujących pomocy ważny jest poziom usług świadczonych przez podmioty polityki społecznej, toteż podnoszenie kompetencji pracowników socjalnych jest istotnym elementem warunkującym powodzenie realizacji celu.

Tak więc edukacja, a także pomoc rodzinom borykającym się z problemami psychospołecznymi oraz osobom zagrożonym wykluczeniem, między innymi ze względu na biedę, niepełnosprawność, uzależnienia winna być podstawą polityki społecznej gminy.

Obszar strategiczny realizowany będzie przez następujące trzy cele strategiczne:

Cel strategiczny 1 – Wzrost aktywności społecznej mieszkańców

1. Włączanie przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie strefy Inwestycyjnej w życie społeczne Gminy.
2. Działania na rzecz integracji społeczności lokalnej.
3. Budowanie płaszczyzny współpracy pomiędzy władzami Gminy a mieszkańcami.
4. Kreowanie warunków na rzecz inspirowania postaw społecznych.

Cel strategiczny 2 - Wzrost poziomu wykształcenia oraz świadomości przynależności kulturowej

1. Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców gminy.
2. Wspieranie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
3. Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej, przy szczególnym uwzględnieniu kształcenia kompetencji kluczowych.
4. Poprawa jakości i dostępności usług w zakresie wczesnej edukacji, świadczonych przez placówki wychowania przedszkolnego oraz w formach pozaprzedszkolnych.
5. Poprawa dostępu do usług opieki nad dzieckiem do lat 3.
6. Organizacja szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych i konkursów przedmiotowych pogłębiających wiedzę i rozwijających zainteresowania uczniów.
7. Wykorzystywanie Internetu i nowoczesnych technik nauczania w procesie kształcenia młodzieży szkół gminnych.
8. Zwiększenie zakresu i poziomu doradztwa zawodowego w szkołach gimnazjalnych, dotyczącego efektywnego przygotowania młodzieży do kariery zawodowej (właściwe wybory dalszej ścieżki edukacji).
9. Rozszerzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
10. Wykreowanie oferty kulturalnej dla osób starszych.
11. Modernizacja obiektów szkolnych i poprawa ich wyposażenia w pomoce edukacyjne (pracownie tematyczne, itp.).
12. Działania kulturalne na rzecz osób wykluczonych społecznie.
13. Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej, m.in. budowa Sali widowiskowo-sportowej oraz placów zabaw.
14. Modernizacja działających i budowa nowych ośrodków/centrów kultury w gminie i ich wyposażenia.
15. Promowanie i wspieranie lokalnych animatorów kultury oraz lokalnych artystów i twórców.

Cel strategiczny 3 - Zmniejszenie liczby zachowań i postaw patologicznych

1. Rozszerzanie działalności w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
2. Rozwój edukacji społecznej w zakresie identyfikacji i reagowania na problemy społeczne oraz sposobów ich rozwiązywania.
3. Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Rewitalizacja miejscowości dotkniętych problemami społecznymi, między innymi: Lubień Kujawski, Kaliska, Kamienna, Kanibród, Siemiany, Bilno.
5. Zapewnienie racjonalnej pomocy materialnej, psychologicznej osobom najbardziej zagrożonym skutkującej zaprzestaniem potrzeby korzystania z tejże pomocy - wyjście z „obszaru biedy”.
6. Stworzenie systemu współpracy i koordynacji działań podmiotów polityki społecznej w Gminie
7. Podnoszenie poziomu pracy podmiotów polityki społecznej.
8. Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia.

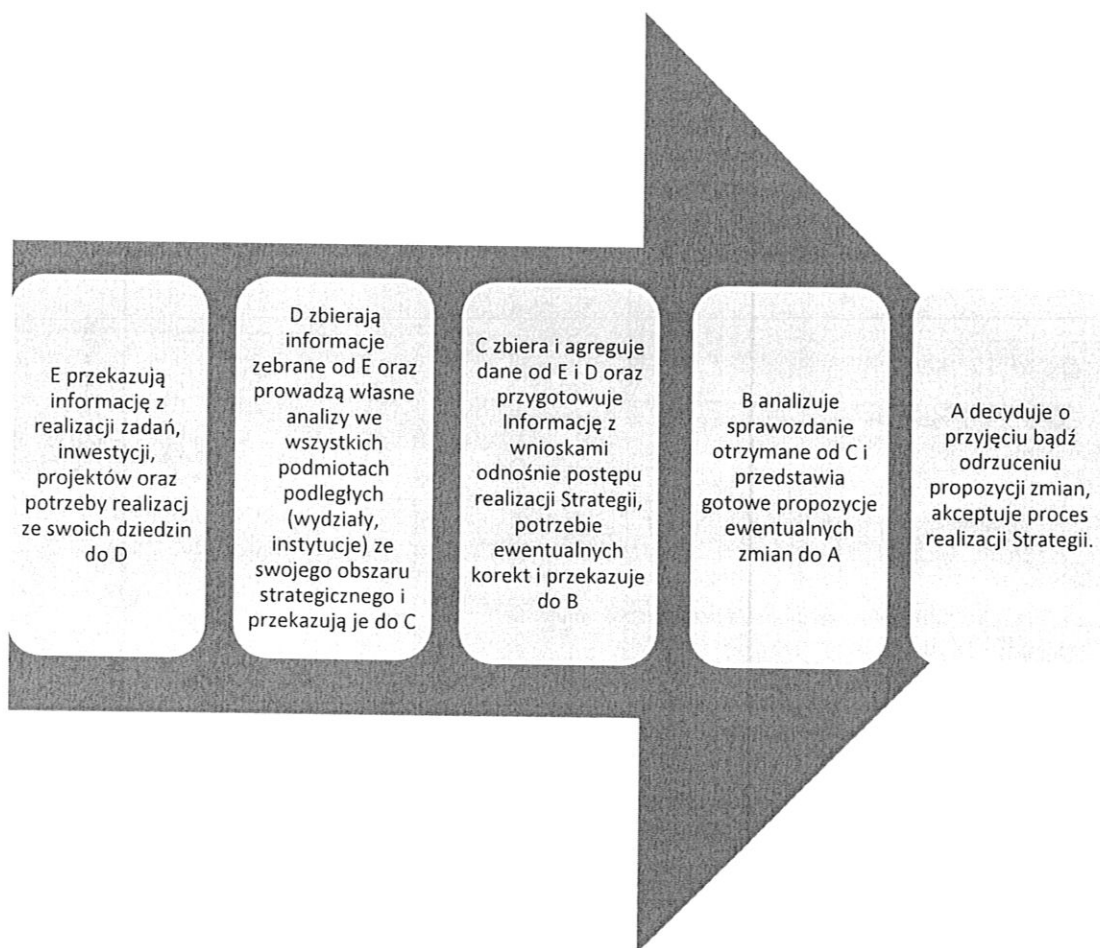
6. System wdrażania i monitorowania strategii

„Strategia rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski” będzie wdrażana i monitorowana na podstawie zbudowanego w tym celu systemu przy wykorzystywaniu dostępnych narzędzi i procedur. System wdrażania i monitorowania Strategii obejmować będzie następujące elementy:

I. Zespół do spraw realizacji Strategii mający za zadanie zarówno prawidłowe wdrażanie dokumentu jak i jego monitoring. Zespół będzie składał się z następujących grup:

- A. Rada Miejska czyli organ, który ma za zadanie sprawdzanie prawidłowego realizacji Strategii
- B. Kreator Strategii - Burmistrz Miasta i Gminy czyli osoba odpowiedzialna za całość realizacji Strategii.
- C. Koordynator Strategii czyli osoba koordynująca wdrażanie i monitoring dokumentu.
- D. Opiekunowie poszczególnych obszarów strategicznych czyli osoby odpowiedzialne za wdrażanie i monitoring poszczególnych obszarów strategicznych.
- E. Partnerzy czyli osoby reprezentujące różnego rodzaju instytucje, stowarzyszenia, inwestorów, itp. biorące udział w realizacji strategii.

Rysunek 19. Schemat wdrażania i monitoringu Strategii.

II. Monitoring realizacji Strategii

Monitoring realizacji Strategii obejmować będzie dwa zasadnicze poziomy:

- a) Analizy aktualności celów strategii oraz możliwości (realności) ich realizacji w miarę zmieniających się warunków społecznych, gospodarczych i politycznych.
- b) Analizy osiągniętych wskaźników podstawowych zaproponowanych dla poszczególnych celów strategicznych wchodzących w skład obszarów strategicznych. Aby dokonać odpowiedniej analizy sytuacji społeczno-gospodarczej zastosowane wskaźniki winny odnosić się do

szerszego tła, a więc należy je porównać do wartości średnich dla przedstawionych w Diagnostyce gmin sąsiednich, podobnych, powiatu włocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego. Należy również przedstawić dynamikę zachodzących zjawisk, a więc ww. wskaźniki zaprezentować na przestrzeni kilku lat.

Wskaźniki służące monitorowaniu realizacji Strategii, odnoszące się do poszczególnych jej obszarów strategicznych i celów przedstawiono poniżej.

GOSPODARKA – wzrost gospodarczy gminy		
Cel strategiczny 1 - Tworzenie nowych kierunków rozwoju przedsiębiorczości		
Liczba wybudowanych obiektów wypoczynkowo-turystycznych	szt.	Urząd miasta i gminy
Liczba powstałych gospodarstw agroturystycznych	szt.	Urząd miasta i gminy
Liczba zorganizowanych imprez folklorystyczno-kulturalnych	szt.	Urząd miasta i gminy
Liczba zarejestrowanych produktów regionalnych	szt.	Urząd miasta i gminy
Liczba pozyskanych przez Gminę nowych inwestorów	szt.	Urząd miasta i gminy
Cel strategiczny 2 – Dalszy rozwój strefy inwestycyjnej w Kaliskach		
Powierzchnia zagospodarowanych terenów inwestycyjnych w strefie inwestycyjnej	m ²	Urząd miasta i gminy
Liczba podmiotów działających w strefie inwestycyjnej	szt.	Urząd miasta i gminy
Cel strategiczny 3 – Poprawa warunków prowadzenia lokalnej przedsiębiorczości		
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w systemie REGON	szt.	GUS
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na 1000 mieszkańców	‰	GUS
Liczba wyspecjalizowanych gospodarstw rolnych	szt.	Urząd miasta i gminy
Liczba szkoleń dla lokalnych przedsiębiorców	szt.	Urząd miasta i gminy
Liczba szkoleń dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na terenie Gminy	szt.	Urząd miasta i gminy
Cel strategiczny 4 – Racjonalna eksploatacja zasobów soli kamiennej		
Opracowane dokumenty służące realizacji przedsięwzięcia (suikzp, mpzp)	szt.	Urząd miasta i gminy
INFRASTRUKTURA- doskonalenie jakości i komfortu życia mieszkańców		
Cel strategiczny 1 – Poprawa warunków zamieszkania		
Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	GUS
Odsetek mieszkań wyposażonych w łazienkę	%	GUS
Liczba mieszkań o zmodernizowanym sposobie ogrzewania	szt.	Urząd miasta i gminy
Stan czystości wód jeziora Lubieńskiego	-	WIOŚ
Liczba przestępstw i wykroczeń	szt.	Posterunek policji w Kowalu
Liczba wypadków drogowych	szt.	Posterunek policji w Kowalu
Liczba lekarzy specjalistów na 10000 osób		GUS
Liczba zrealizowanych przestrzeni publicznych	szt.	Urząd miasta i gminy
Cel strategiczny 2 - Zapewnienie wewnętrznej spójności gminy		
Długość nowo wybudowanych /zmodernizowanych dróg na terenie Gminy	m	Urząd miasta i gminy
Długość wybudowanych dróg rowerowych na terenie Gminy	m	Urząd miasta i gminy
Długość wybudowanych/zmodernizowanych chodników	m	Urząd miasta i gminy
Długość zrealizowanego/zmodernizowanego oświetlenia ulicznego	m	Urząd miasta i gminy
Cel strategiczny 3 - Zachowanie/przywrócenie ład przestrzennego		

Liczba osób zamieszkujących bądź korzystających z zrewitalizowanych obszarów/obiektów	os.	Urząd miasta i gminy
Liczba budynków publicznych poddanych termomodernizacji	szt.	Urząd miasta i gminy
Liczba zajęć edukacyjnych wprowadzonych do szkół dotyczących historii architektury i urbanistyki.	szt.	szkoły
Cel strategiczny 4 – Rozwój infrastruktury technicznej		
Liczba przyłączonych mieszkań do systemu kanalizacji	szt.	Urząd miasta i gminy
Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej	m	Urząd miasta i gminy
Liczba punktów w Gminie z darmowym wi-fi	szt.	Urząd miasta i gminy
SPOŁECZEŃSTWO – wzmacnianie kapitału społecznego		
Cel strategiczny 1 – Wzrost aktywności społecznej mieszkańców		
Liczba aktywnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców	‰	GUS
Frekwencja wyborcza	%	PKW
Liczba oddolnych inicjatyw społecznych	szt.	Urząd miasta i gminy
Cel strategiczny 2 - Wzrost poziomu wykształcenia oraz świadomości przynależności kulturowej		
Liczba mieszkańców biorących udział w kształceniu przez całe życie	os.	Urząd miasta i gminy
Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych z części matematyczno-przyrodniczej	%	PKE
Liczba uczniów gimnazjów korzystających z doradztwa zawodowego	os.	Urząd miasta i gminy
Liczba uczniów biorących udział w konkursach poziomu minimum wojewódzkiego	os.	Szkoły
Liczba nauczycieli biorących udział w szkoleniach	os.	szkoły
Liczba uczniów biorących udział w dodatkowych zajęciach przeprowadzonych w szkołach	os.	szkoły
Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach pozaszkolnych	os.	Urząd miasta i gminy
Liczba zmodernizowanych obiektów służących podnoszeniu poziomu edukacji	szt.	Urząd miasta i gminy
Liczba uczniów korzystających z nowatorskich metod nauczania	os.	szkoły
Liczba wspartych lokalnych artystów i twórców	os.	Urząd miasta i gminy
Cel strategiczny 3 - Zmniejszenie liczby zachowań i postaw patologicznych		
Liczba osób objętych programami profilaktyki uzależnień/ 10 000 mieszkańców		Urząd miasta i gminy
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej/100 mieszkańców	%	GUS
Liczba osób korzystających z usług wczesnego wsparcia rodziny	os.	Urząd miasta i gminy
Liczba pracowników socjalnych biorących udział w szkoleniach	os.	Urząd miasta i gminy

Tabela 1. Wskaźniki monitorowania realizacji Strategii.

Wdrażanie Strategii będzie miało wymiar dwojaki, to znaczy realizacja części działań realizujących cele zależeć będzie bezpośrednio od władz gminnych i będzie mogła być finansowana z budżetu gminy. Część zadań zaś będzie zależeć od innych podmiotów (inwestorów, organizacji, stowarzyszeń, mieszkańców, itp.) i nie będzie mogła być finansowana z budżetu gminy, a działania władz gminnych polegać będą jedynie na lobbowaniu, zachęcaniu, czy stwarzaniu możliwości współpracy.

W celu prawidłowej realizacji niniejszej Strategii co roku będzie przygotowywany Raport z realizacji celów Strategii za pomocą zaproponowanych w dokumencie wskaźników. Będzie on zawierał również spis wszystkich zrealizowanych działań, inwestycji które wpłynęły na realizację Strategii. Raport

Strategia rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016-2022

będzie opracowywany przez Koordynatora Strategii i Opiekunów poszczególnych obszarów strategicznych.

Tak skonstruowany system monitorowania będzie nie tylko dawał wiedzę o postępie realizacji strategii, prezentował ocenę skuteczności działań podjętych dla realizacji celów wyznaczonych przez Strategię, ale również będzie źródłem wskazującym potrzebę ewentualnej aktualizacji Strategii.

Przewodniczący Rady
Marek Małachowski

Załącznik nr 1

Wykaz dróg istotnych dla realizacji celów Strategii rozwoju miasta i gminy Lubień Kujawski
na lata 2016-2022 (cz. 1)

Nazwa drogi	Numer drogi	Długość [m] w obszarze Zarządu	Długość (m) utrzymywana przez Zarząd	Klasy
Wiktorowo-Błędowo	191401C	2904	2904	L
(Ossówek)- gr. gm. - Rzegocin	191402C	387	387	L
(Kępka Szlachecka)- gr. gm. Kłóbka	191403C	4115	4115	L
(Boża Wola)- gr. gm. - Szewo Wielkie	191404C	794	794	L
(Kępka Szlachecka) - gr. gm. - Wiktorowo	191406C	1259	1259	L
(Grodno) - gr. gm. -Bilno - Modlibórz	191407C	4383	4383	L
(Babia Góra) - gr. gm. - Beszyn - Kanibród	191410C	4713	4713	L
Kłóbka - Kaliska (stacja kolejowa)	191411C	5492	5492	L
Kłóbka - Lubień Kujawski	191412C	4604	4604	L
Bilno- Siemiony	191413C	5005	5005	L
(Babia Góra) - gr. Gminy - Beszyn - Gagowy	191414C	3936	3936	L
(Sobiczewy) - gr.gm.- Rzeżewo - Morzyce	191415C	1297	1297	L
Gagowy - Bilno	191416C	3444	3444	L
(Gulewo) - gr. gm. - Wąwał	191417C	1829	1829	L
Beszyn - Czaple	191418C	5275	5275	L
Dziankowo - Wola Dziankowska	191419C	2856	2856	L
Goćław - Kaczawka	191420C	2957	2957	L
(Sobiczewy) - gr. gm. - Kaliska	191421C	3269	3269	L
Kanibród - Wola Olszowa	191422C	4215	4215	L
Kanibród - Czaple	191423C	2409	2409	L
Goćław - Gole	191424C	1172	1172	L
Stępka - Czaple	191425C	2354	2354	L
Świerna - Antoniewo	191427C	2538	2538	L
Świerna - Czaple Nowe	191428C	5168	5168	L
Narty Parcele - Janów	191429C	5610	5610	L
Uchodze - Narty Parcele	191430C	3815	3815	L
Walentowo - Kobyła Łąka - Sławęcín	191431C	3037	3037	L
Narty - Kretkowo	191432C	3755	3755	L
Rutkowice - gr. gm. (Budy Nowe)	191433C	2774	6443	L
Kamienna - gr.gm. - (Augustopol)	191434C	1734	1734	L
Kamienna - gr.gm. - (Wola Pierowa)	191435C	2053	2053	L
Błonie - Bzówki	191436C	2479	2479	L
Gliznowo - Kamienna	191437C	3204	3204	L
Rzegocin - Chojny	191438C	1901	1901	L
Kłóbka - Chojny - dr. Krajowa Nr 1	191439C	2339	2339	L
Kłóbka - gr. gminy	191440C	2418	2418	L
Kłóbka	191441C	735	735	L
Chwalibogowo - gr. gminy	191443C	3355	3355	L
Rzeżewo	191444C	1268	1268	L
Rzeżewo	191445C	1475	1475	L
Rzeżewo Morzyce - Golska Huta	191446C	831	831	L

Kaliska	191447C	979	979	L
Kaliska	191448C	553	553	L
Kłóbka - Krzewie	191449C	569	2662	L
Krzewie	191450C	747	747	L
Bagno	191451C	1325	1325	L
Kaczawka - Bagno	191452C	1140	1140	L
Kaczawka	191453C	731	731	L
Błędowo	191454C	1249	1249	L
Gole - gr. gminy	191455C	1170	1170	L
Gole	191457C	987	987	L
Kobyła Łąka - Stróże	191458C	1470	1470	L
Stróże - gr. gminy	191459C	644	644	L
Sławęcín	191460C	832	832	L
Nowa Wieś - Kąty	191461C	1043	1043	L
Kąty	191462C	817	817	L
Świerna - gr. gminy	191464C	1136	1136	L
Wola Działkowska - gr. gminy	191465C	555	555	L
Działkówka - gr. gminy	191466C	1636	1636	L
Działkówka - Siemiany	191467C	958	958	L
Szewo - gr. gminy	191469C	1261	1261	L
Bilno - Szewo	191470C	1611	1611	L
Szewo	191471C	996	996	L
Bilno - Modlibórz	191472C	1699	1699	L
Bilno - Gagowy	191473C	2830	2830	L
Gagowy Nowe	191474C	1043	1043	L
Gagowy - Kanibród	191475C	2238	2238	L
Beszyn	191476C	1714	1714	L
Stępka	191477C	722	722	L
Stępka - Gagowy	191478C	1442	1442	L
Czaple Nowe	191479C	1116	1116	L
Czaple Nowe - Czaple	191480C	1223	1223	L
Czaple	191481C	1461	1461	L
Czaple - Kanibród	191482C	1905	1905	L
Wąwał	191483C	1443	1443	L
Wąwał - Świerna	191484C	1621	1621	L
Wola Olszowa	191485C	1621	1621	L
Czaple - Wola Olszowa	191486C	1477	1477	L
Henryków - Narty	191487C	1745	1745	L
Rutkowice - Kamienna	191488C	412	412	L
Kamienna - Kostulin	191489C	3028	3028	L
Kostulin	191490C	2237	2237	L
Czaple - Świerna	191491C	2306	2306	L
Działkówka	191493C	990	990	L
Narty - Kaliska (I)	191494C	851	851	L
Narty - Kaliska (II)	191495C	1410	1410	L
Narty - Kaliska (III)	191496C	2369	2369	L
Kaliska - Walentowo	191497C	1256	1256	L
Lubień - Kaliska	191498C	1115	1115	L
Kłóbka dz. nr 35	191499C	304	304	L
Gołskie Holendry - Goctaw	191500C	1670	1670	L

Źródło: Urząd miejski w Lubieniu Kujawskim.

Wykaz dróg istotnych dla realizacji celów Strategii rozwoju miasta i gminy Lubień Kujawski
na lata 2016-2022 (cz. 2)

Lp.	Nazwa ulicy M. Lubień Kujawski	Rodzaj nawierzchni	Numer drogi
1.	Plac Wolności	utwardzona	191901 C
2.	Szkolna	utwardzona	191412 C
3.	Żeromskiego	utwardzona	191907 C
4.	Żwirki i Wigury	utwardzona	191908 C
5.	11 Listopada	gruntowa	191902 C
6.	22 Lipca	utwardzona	191903 C
7.	Popławskiego	utwardzona	191904 C
8.	Nowotki	utwardzona	191905 C
9.	Przejazd	utwardzona	191906 C
10.	19 Stycznia	utwardzona	Droga Krajowa 91
11.	1 Maja	utwardzona	191909 C
12.	Wojska Polskiego	utwardzona	Dr. powiatowa 2935C
13.	Kościuszki	utwardzona	Droga Krajowa 91
14.	Polna	utwardzona	191915 C
15.	Pogodna	utwardzona	191913 C
16.	Ogrodowa	gruntowa	191914 C
17.	Lipowa	utwardzona	191912 C
18.	Leśna	utwardzona	191911 C
19.	Bukowa	utwardzona	191910 C
	Obr. Kaliska		
1.	Parkowa	utwardzona	wewnętrzna
2.	Spokojna	gruntowa	wewnętrzna
3.	Cicha	gruntowa	wewnętrzna
4..	Słoneczna	gruntowa	wewnętrzna
5.	Lotnicza	cz. utwardzona	wewnętrzna
6.	Akacyjowa	gruntowa	wewnętrzna

Przewodniczący Rady

Marek Małachowski

Uzasadnienie

“Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016 – 2022” jest dokumentem określającym główne kierunki rozwoju w kontekście obecnej unijnej perspektywy finansowej. Dokument zawiera syntetyczną diagnozę obszaru funkcjonalnego Gminy w zakresie sytuacji społeczno - ekonomicznej, drzew problemowych oraz bilansu strategicznego sił i słabości wraz z analizą SWOT. Opracowanie obejmuje koncepcję funkcjonowania Gminy Lubień Kujawski na najbliższe lata ze wskazaniem jej wizji i misji, priorytetów, celów strategicznych oraz kierunków i scenariuszy rozwojowych. Ponadto dokument odnosi się do spójności i zbieżności z obowiązującymi zewnętrznymi i wewnętrznymi opracowaniami strategicznymi na szczeblu gminnym, regionalnym i krajowym. Główne założenia “Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016 – 2022” wypracowane zostały podczas warsztatów strategicznych przez specjalnie powołany Zespół ds. Strategii Rozwoju Gminy. Do zespołu zaproszono lokalnych liderów oraz przedstawicieli różnych środowisk i grup społecznych ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych i instytucji kulturalnych.

Ważnym elementem procesu tworzenia Strategii były konsultacje społeczne. W celu dokładnego zbadania potrzeb, oczekiwań i preferencji społeczności lokalnej procedura uspołecznienia dokumentu zakładała bezpośredni udział mieszkańców w jego tworzeniu już na etapie formułowania wizji i celów strategicznych. Takie rozwiązanie umożliwiło wszystkim zainteresowanym aktywny udział w kreowaniu kluczowych dla Gminy kierunków rozwoju. Konsultacjom społecznym poddany został również projekt Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016 - 2022. Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r.- o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz.1235 ze zm.) przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione w art. 46 wymienionej wyżej ustawy, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem (w przedmiotowym przypadku z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym), organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z dn. 10.03.2016 r. znak: WOO.410.30.2016. oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy pismem z dnia 11.03.2016 r. znak: NNZ.9022.1.110.2016 wyraził stanowisko, że “Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Lubień Kujawski na lata 2016 – 2022” nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz konieczność wdrożenia strategii do realizacji zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Przewodniczący Rady

Marek Małachowski